

La "extern" e bine. Dar la "intern"?

ILIE CĂLIAN

S-a încheiat reuniunea OSCE de la București, la care s-a adoptat un plan de luptă împotriva terorismului. În felul acesta s-a încheiat, aproape de facto, și funcția României de președinte al acestei organizații, ea urmând să rămână însă membră în "troica" OSCE. La București au fost prezenți importanți miniștri de Externe, de la cei europeni la cei ai Statelor Unite, Rusiei și Israelului. Din partea tuturor - numai laude la adresa modului în care România și-a făcut datoria. Mai mult, s-a spus că a fost cea mai bună președinție de până acum. Categorie, activitatea de politică externă a României a fost foarte intensă, nu numai în această calitate de președinte a OSCE, dar și în folos propriu.

Iar la acest capitol s-ar putea consemna câteva succese. Este vorba, mai întâi, la modul general, de îmbunătățirea imaginii României în lume, de îmbunătățirea relațiilor cu numeroase țări și adâncirea parteneriatelor cu altele. Progrese importante s-au înregistrat mai ales în relația cu partenerii din Uniunea Europeană și NATO. La Bruxelles s-a decis ridicarea obligativității vizelor pentru românii care călătoresc în spațiul Schengen. Este adevărat, pe lângă măsurile de securizare a granițelor, a apărut și obligativitatea ca persoanele care călătoresc în acest spațiu să aibă asupra lor și o cantitate de bani în euro. Desigur, asta îi nemulțumește pe unii, dar este posibil să aibă anumite efecte benefice în relațiile noastre cu aceste țări.

Însă cea mai spectaculoasă informație despre interesul Occidentului european față de România am primit-o recent din partea Franței. Franța consideră că, din punct de vedere politic și nu numai, ar fi periculos să se extindă Uniunea Europeană doar cu zece, din cele douăsprezece țări candidate: în 2004, și că, în consecință, ar trebui luată în vedere admiterea și a României și Bulgariei, chiar dacă din anumite puncte de vedere aceste două țări sînt întârziate în procesul de pregătire pentru admitere. S-o spunem cinstit: rațiunea pentru care Franța a făcut această propunere, susținută, se pare, și de alte țări, este una de natură politică, pentru a nu face încă o nouă divizare în Europa de Est. În ce ne privește, este clar că, din punct de vedere economic și legislativ, intrarea în Uniunea Europeană în 2004 nu va fi comodă. Să nu uităm un lucru: Uniunea Europeană nu e o masă cu bunătați, la care poate intra oricine să se servească gratis. Dimpotrivă, înseamnă concurență - ceea ce presupune muncă serioasă, nu în doru' leii, cum s-au obișnuit mulți români. Înseamnă eficiență și mai puține greve, spontane ori organizate. Înseamnă mai puțină protecție socială pentru leneși și mai multă autoprotecție prin performanța proprie.

În sfârșit, s-ar putea ca, la primăvară, la Praga, să ne vedem admiși și în NATO, prin bunăvoința americanilor și rușilor. De fapt, asta ar fi mai simplu decît intrarea

continuare în pagina a 16-a

Fără vize!

Consiliul pentru Justiție și Afaceri Interne (JAI) a hotărît, vineri, să elimine obligativitatea vizelor pentru români, singurii cetățeni din țările candidate la Uniunea Europeană care au în continuare nevoie de vize pentru a intra în spațiul Schengen. Decizia a fost luată în unanimitate, deși tratatele UE prevăd că lista statelor care nu au nevoie de vize poate fi adoptată prin majoritate calificată. Reprezentanții țărilor UE au încercat să atingă unanimitatea, dar fiind caracterul sensibil al deciziei, pentru că în situația în care o țară UE se opune înlăturării unei țări de pe "lista neagră" a vizelor, înseamnă că sînt în joc chestiuni legate de securitatea națională, a

declarat un oficial al Consiliului UE. Hotărîrea de eliminare a vizelor a fost luată fără surprize, deși, în ajunul întîlnirii, Austria avea încă rezerve și propunea instalarea unui sistem de monitorizare pentru a supraveghea evoluția numărului de imigranți ilegali din România. Președinția Belgiană a Uniunii Europene a insistat însă că România a fost monitorizată îndeajuns. De la 1 ianuarie anul viitor, românii vor putea călători liberi prin Europa, cu condiția să ateste că au bani pentru a se întreține în timpul călătoriei, au asigurare medicală și bilet dus-întors sau carte verde. Decizia oficialilor UE a venit după un an de monitorizare atentă a situației din România: pe 1 decembrie anul trecut, miniștrii UE au hotărît să

treacă România și Bulgaria pe lista pozitivă a statelor care nu au nevoie de vize pentru a pătrunde pe teritoriul Schengen. Însă România era doar formal pe această listă, deoarece un asterisc menționa că românii vor avea nevoie în continuare de vize, pînă cînd miniștrii vor decide să le elimine. Miniștrii UE au hotărît să mențină vizele pentru români pînă cînd autoritățile române au dovedit că îndeplinesc condițiile referitoare la securizarea frontierelor, a documentelor de călătorie, și mai ales pînă cînd autoritățile au luat măsuri pentru a evita ca eliminarea vizelor să ducă la creșterea imigrației ilegale din România înspre Uniunea Europeană.

Ioan Rus

Eliminarea obligativității vizelor va ajuta România în integrarea europeană

Eliminarea obligativității vizelor pentru români, prin decizia de vineri a Consiliului pentru Justiție și Afaceri Interne (JAI), este un pas înainte care va ajuta România în integrarea europeană, a declarat ministrul de Interne Ioan Rus, imediat după decizia luată la Bruxelles în privința accesului românilor în spațiul Schengen.

"Nu este un cadou, pentru că românii fac parte din civilizația europeană. Am ajuns, de fapt, acolo unde ne

este locul. De la 1 ianuarie 2002, fiecare român va putea circula liber în spațiul european și va putea vedea valorile pe care europenii le promovează, printre care respectul de sine și respectul pentru muncă. Acesta va fi un pas înainte, care ne va ajuta mult în integrarea europeană", a adăugat ministrul.

"Decizia de astăzi este rezultatul activității întregului guvern al României și al bunei colaborări între ministerele

de Interne, Justiției, Integrării Europene, precum și al deschiderii internaționale pe care România a arătat-o de la începutul acestui an. Avem în continuare obligații și trebuie să avem grijă de respectarea condițiilor pe care ne-am obligat să le îndeplinim privind combaterea migrației ilegale, securizarea frontierei, politica de vize și documentele de călătorie" a mai spus Ioan Rus.

Clujenii nu vor rămîne fără căldură și apă caldă

Clujenii au scăpat, deocamdată, de pericolul de a rămîne fără căldură și apă caldă, după ce Regia de Termoficare Cluj-Napoca a anunțat că va achita o parte din datoria către Distrigaz.

Directorul Distrigaz Cluj, Viorel Timoce, a declarat, vineri, că a ajuns la o înțelegere cu Regia Autonomă de Termoficare Cluj-Napoca și că a renunțat pentru moment la intenția de a limita la cota de avarie presiunea gazului metan furnizat acesteia.

Viorel Timoce anunțase că, începînd de vineri, va limita la cota de avarie presiunea gazului furnizat Regiei de Termoficare, din cauza celor 73 de miliarde de lei pe care aceasta îi datorează furnizorului de gaz metan. Reprezentanții Distrigaz susțin că, din cauza sumelor mari de bani pe care le au de recuperat, se află în imposibilitatea de a mai cumpăra gaz metan. La rîndul ei, conducerea Regiei de Termoficare a reactionat prompt la măsura anunțată, afirmînd că intenția de a-i lăsa pe clujeni fără apă caldă și căldură iarna este exagerată.

Potrivit lui Ion Sasu

PSM și-ar putea asuma responsabilitatea acoperirii segmentului de stînga al eșichierului politic românesc

Reporter: Cînd a apărut PSM ca organizație politică?

Ion Sasu: Partidul Socialist al Muncii a luat ființă în noiembrie 1990, în condiții dificile; deosebit de complexe, cînd viața politică românească era bulversată, iar ideile socialiste erau denigrate. Pe un așemenea fundal a apărut Partidul Socialist al Muncii, în frunte cu Ilie Verdet.

Rep: Liderii locali ai PSM susțin că segmentul socialist al vieții politice din România a rămas descoperit în urma situării PSD pe centru-stînga. Credeți că PSM va reuși să acopere cu succes această zonă a eșichierului politic?

I.S.: Răspunsul nu se poate formula printr-o referire simplă cu Da sau cu Nu. Problema comportă o discuție pe două paliere: unul

teoretic și unul pragmatic. Din punct de vedere teoretic, trebuie să subliniez că astăzi problema stîngii românești se află într-o mare confuzie. Și acest lucru nu este întîmplător. Starea de confuzie a fost și continuă să fie întreținută cu bună știință de o seamă de partide politice, care urmăresc să se perpetueze la putere mintînd și manipulînd electoratul. În România adevărata stînga nu s-a aflat niciodată la putere. Este indubitabil că dacă în toată această perioadă de tranziție distructivă stînga socialistă ar fi avut acces la putere, România și poporul român ar fi fost cu siguranță scutiți de multe suferințe îndurate pe nedrept. Abordînd în termenii acțiunii pragmatice realitățile sistemului politic românesc actual, se constată că acesta este un sistem

șchiop. Lipsit de „piciorul” stîng, înlocuit cu o „proteză” botezată

A consemnat Mihaela LAPUSAN

continuare în pagina a 6-a

CHIȘINĂUL ACȚIONEAZĂ "ÎN SPIRITUL TIMPULUI"

"NEZAVISIMAIA GAZETA"

O delegație guvernamentală a Republicii Moldova, în frunte cu vicepremierul Victor Doroglo, a fost în vizită la Kiev, pentru a negocia acordul cu privire la controlul comun al granițelor. Președinții celor două state, Vladimir Voronin și Leonid Kucima, au autorizat guvernul elaborarea, în termen de șase zile, a acestui document. Vizita de lucru între Chișinău și autoritățile separatiste din Transnistria, survenit la începutul lunii septembrie. După cum a explicat Vladimir Voronin, cele opt ștampile vamale, care au fost trimise Administrației tiraspolene în anul 1994, au fost multiplicare, fără nici un fel de acțiune de sancționare, pînă la 300 de bucăți. Drept consecință, teritoriul Transnistriei "a fost luat cu asalt" de impresionante turete de contrabandă.

Președintele Republicii Moldova a subliniat faptul că lupta cu grupările criminale nu presupune un conflict cu populația Transnistriei, pe care Vladimir Voronin intenționează să "o apere de același (Igor Smirnov (liderul separatist de la Tiraspol) și de alții". După cum a informat șeful serviciului de presă al președintelui

moldovean, Alexandru Bejenari, este planificat ca proiectul elaborat să fie semnat mai tîrziu de premierii celor două state și, posibil, să fie ratificat de cele două parlamente. În document se prevede, printre altele, și crearea unor posturi vamale comune pe teritoriul Ucrainei, la granița cu Transnistria. Înainte Kievul respingea această propunere, bazîndu-se pe faptul că ea nu corespunde legislației naționale a Ucrainei. Însă, în timpul întreprinderii de la Vinița, Vladimir Voronin i-a reamintit omologului său ucrainean că formarea unor asemenea posturi vamale este prevăzută de acordurile bilaterale din 1997 și 1999. Probabil, a presupus Bejenari, Leonid Kucima nu a fost suficient de bine informat în legătură cu aceste chestiuni de către șefii serviciilor vamale și de grăniceri. (De altfel, după cîteva zile de la întreprinderea de la Vinița, președintele ucrainean i-a destituit din funcție pe șefii celor două departamente). Pînă acum, blocarea încărcăturilor transnistrene nu a fost resimțită într-un mod atît de acut de către Tiraspol. Însă, situația se va înrăutăți în mod semnificativ, dacă Ucraina își va modifica poziția în această problemă. Și atunci, intenția lui Vladimir Voronin de a "apăra poporul Transnistriei de Smirnov" de exemplu, în timpul alegerilor ce urmează să se desfășoare, pe 9 decembrie, în regiune ar putea să devină

ceva mai realistă.

Este adevărat că, la Vinița, Leonid Kucima a exclus posibilitatea introducerii unor sancțiuni împotriva Transnistriei, deoarece acest lucru ar lovi, ca un "bumerang", Ucraina însăși: de exemplu, porturile sale au muncă asigurată și în contul fluxului de mărfuri transnistrene. De asemenea, Chișinăul a învinuit Transnistria de spălare de bani "murdari", prin filiera băncii moldovenești "Petrolbank". După cum a declarat, pentru publicația Nezavisimaia Gazeta, directorul financiar al acestei bănci, Nikolai Ermanson, "Petrolbank", alături de alte bănci de pe malul drept al Nistrului, lucrează, într-adevăr, cu clientelă transnistreană, s-ar putea într-un mod ceva mai activ decît alții. Cu toate acestea, operațiunile s-au desfășurat cu știință și sub controlul Băncii Naționale a Republicii Moldova, care are, la rîndul ei, clienți transnistreni. Totodată, la aceste operațiuni au participat și parteneri din statele occidentale, de exemplu din SUA și Germania, state cunoscute prin luptă drastică pe care o duc cu fenomenul de spălare a banilor. De altfel, prezența unor conturi ale băncilor din Transnistria în instituțiile anologice din Occident, precum în Rusia și Ucraina, fac ca încercarea Chișinăului de a bloca activitatea financiară a părții transnistrene să devină un fapt lipsit de rațiune.

MARWAN BARGHOUTI, SECRETAR GENERAL AL MIȘCĂRII FATAH: "TREBUIE SĂ LUPTĂM ȘI SĂ NEGOCIEM ÎN ACELAȘI TIMP"

"LE FIGARO"

Întrebare: Guvernul israelian s-a bucurat de poziția adoptată de Statele Unite în discursul Secretarului de Stat american Colin Powell. Sînteți decepționați?

Răspuns: Este pentru prima dată cînd o oficialitate americană de rang înalt se pronunță pentru sfîrșitul "ocupației". El a cerut oprirea colonizării și a folosit, precum George W. Bush, expresia "statul Palestina". Dar, Colin Powell nu a anunțat nici mecanismul și nici calendarul pentru retragerea trupelor israeliene. Noi avem nevoie nu de o descriere a situației, ci de mijloace pentru remedierea acesteia.

În discursul său, Colin Powell a exercitat îndeosebi presiunea asupra palestinienilor. El se pronunță pentru o oprire completă a violenței împotriva Israelului. Îi veți da satisfacție?

R: Din păcate, practic, Statele Unite rămîn fidele liniei lor proisraeliene. De zece ani, ele s-au comportat ca un arbitru nejust și dezechilibrat în favoarea Israelului. Dacă discursul lui Colin Powell urmărește doar sfîrșitul Intifadei, atunci palestinienii nu îl vor crede.

Î: Așadar, nu veți pune capăt Intifadei?

R: Nu, nu atîta timp cît americanii nu vor oferi cel puțin un calendar privind retragerea totală din teritoriile ocupate

de Israel. Dar, imediat ce se va anunța acest calendar, chiar dacă el se întinde pe luni întregi, starea de spirit a palestinienilor se va schimba complet.

Î: Dar Ariel Sharon nu vrea să negocieze sub presiunea violenței.

R: Am încercat, timp de 100 de ani, să luptăm fără a negocia, apoi timp de zece ani să negociem fără a lupta. Trebuie să luptăm și să negociem în același timp. Israelienii doresc să continue ocupația, să păstreze coloniile, să refuze dreptul refugiaților de a se întoarce la căminele lor, să păstreze Ierusalimul întreg, și în același timp, să aibă securitate. În acest caz, ei nu o vor avea.

Î: Israelienii spun că ei nu vor putea niciodată să accepte dreptul la reîntoarcere al refugiaților, căci venirea a aproximativ 4 milioane de refugiați și descendenți ai refugiaților ar însemna sfîrșitul caracterului evreu al statului.

R: Ceea ce vor refugiații este un acord scris care să prevadă că au dreptul să se întoarcă la căminele lor. Este foarte important pentru noi ca israelienii să recunoască responsabilitatea lor istorică și reală. Am putea negocia pe această bază.

Î: Pe teren, ați jucat un mare rol în alianța împotriva tuturor mișcărilor, incluzînd islamistii, desemnați drept teroriști de către SUA. Intenționați să mențineți această alianță?

R: Prefer să vorbesc de "unitate". Este

adevărat că ne reunim cu regularitate. Iar aceasta va continua. Israelienii au depășit toate limitele. Ei părăd în mod constant în zonele A, teoretic sub control palestinian,ucid aici bărbăți, femei, copii, demolează case, smulg arbori. Nu este just ca palestinienilor să li se ceară să respecte civilii israelieni dacă ei nu-i respectă pe ai noștri.

Î: Această poziție vă plasează în contradicție cu Autoritatea, care a ordonat arestări ale unor responsabili ai Hamas și ai altor mișcări radicale.

R: Știu. Dezaprobat aceste arestări. Eu cer eliberarea militanților arestați.

Î: Există, așadar, un conflict în interiorul taberei palestinieni?

R: Situația este complicată. Atunci cînd Securitatea preventivă l-a arestat pe Jenine Mohammed Tawalbe, un important responsabil al Jihad, au existat mișcări. Iar majoritatea manifestanților aparțineau mișcării Fatah. Am făcut tot ce am putut pentru a împiedica lucrurile să meargă prea departe.

Î: Se spune, de asemenea, că unii înalți responsabili doresc să oprească Intifada.

R: Există un amplu consens în popor pentru continuarea Intifadei. Dar, la nivelul conducerii palestinieni, există persoane care nu manifestă simpatie pentru Intifada, deoarece le este teamă că își vor pierde privilegiile.

EXPLOATAREA ISLAMULUI S-A DOVEDIT O POLITICĂ DEZASTRUOASĂ

"INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE"

Așadar, ce va urma după neutralizarea talibanilor și a lui Osama bin Laden? Probabil, alți talibani și alți Osama bin Ladeni. Este o realitate tristă și șocantă. Talibanii și Osama bin Laden nu sînt cazuri izolate, ci manifestări ale unui fenomen socio-politic complex și, potențial, durabil. Fundamental, acest fenomen presupune o exploatare imorală, lipsită de scrupule și de orice religiozitate a Islamului o armă politică pe care și-au confecționat-o Occidentul, SUA, tiranii arabi și musulmani, deopotrivă. Și cu toții plătesc prețuri diferite pentru această ... "armă".

În timpul Războiului Rece, era simplu, mai ales simplu de justificat prin argumente de ordin pragmatic, să se menționeze sprijinul politic al Islamului în lupta anticomunistă. Acest gest, pe de o parte, a pecetluit practic căderea comunismului (prin înfrîngerea Armatei Roșii în Afganistan), dar, pe de alta, a condus la două catastrofe majore: prima, în Orientul Mijlociu, a doua chiar pe teritoriul american, consemnată de atacurile teroriste din 11 septembrie.

Politica folosirii Islamului ca armă politică anticomunistă este chiar motivul crucial pentru care majoritatea lumii musulmane a ajuns să fie dominată, pe de o parte, de guverne prooccidentale, nedemocrate, destul de inerte, totuși stabile, iar pe de alta, de forțe tradiționale islamice, ce s-au reconfigurat în a doua jumătate a secolului al XX-lea. Ei bine, această politică a fost "încununată" de înfrîngerea mișcărilor moderniste, prorforniste din sinul comunității arabe, care urmăreau dezvoltarea societăților lor de-a lungul unor principii seculare, care să substituie tradiționalismul islamic și umilinta colonială cu adevărul naționalism.

Alianța dintre democrațiile occidentale și liderii autoritari arabi (monarhii saudiți sau chiar liderul irakian Saddam Hussein, la începutul carierei sale) a avut două consecințe majore: distrugerea deschiderii democratice a lumii arabe și anularea posibilității ca vreo mișcare arabă naționalistă și liberală să joace rolul unei punți de legătură între lumea arabă și lumea modernă. Puterea statală a fost, în majoritatea cazurilor, seculară, însă speranța și dinamica politică au fost lăsate în seama liderilor mireni. După sfîrșitul Războiului Rece (1989) și pe fondul noului fenomen care anima lumea, globalizarea în Orientul Mijlociu continua să arate ca un oraș după bombardament, un loc al opresiunii politice, al stagnării culturale și intelectuale, al disperării sociale și economice, un gol ideologic umplut doar de fundamentalisti care acționau sub lozincă demagogică a apărării identității.

Exploatarea politică a Islamului a continuat, însă dușmanul a devenit chiar musulmanul de rînd. Aproximativ 7.500 de școli religioase din Pakistan, India și alte state arabe au fost finanțate să perpetueze (prin procesul educațional) izolaționismul și ostilitatea. Între timp, dictatorii arabi și musulmani au căutat, lăsînd domeniul educațional și cultural pe linia tradițională islamică, să dobîndească legitimitate la un preț cit de mic posibil: menținînd masele în ignoranță, înapoiere și împiedicîndu-le să obțină mai multe drepturi economice, politice și sociale. Era mai simplu să le îndrepte speranțele spre viața de dincolo.

Unde au fost SUA în tot acest răstimp? Unde a fost Occidentul? Iată că 11 septembrie a schimbat această inerție. Bruscol, regimul taliban preistoric își numără zilele, rețelele de finanțare folosite de diverse grupări extremiste fundamentaliste au fost în mare parte identificate și blocate. Osama bin Laden este pus pe fugă. Cîștigarea războiului din Afganistan nu rezolvă însă problema păcii finale, care nu poate fi obținută decît cîștigînd inima și mintea comunității arabe, printr-o serie de gesturi: corectarea greșelilor făcute în trecut de Occident atunci cînd a subminat forțele moderniste ale panarabismului și, totodată, corectarea greșelilor făcute de elita arabă atunci cînd a recurs la politizarea islamismului, transformîndu-l într-un instrument de exercitare și păstrare a puterii.

DE CE "A TREBUI" BOMBARDAT KABULUL?

"EL PAIS"

Bombardamentele americanilor și britanicilor asupra Afganistanului au creat diferite școli de gîndire, care merită să fie împărțite în două mari grupe: cei care sprijină atacurile aeriene și cei care se opun acestora. În primul grup, argumentele de fond revindicată speranța sau convingerea că minia occidentală este un-pas necesar, fie el și dureros, în lupta pentru eradicarea terorismului; aici poate figura ca imbold dorința, chiar bine intenționată, de a pedepsi un regim politic ce disprețuiește profund femeile, refuzîndu-le inclusiv dreptul de a fi persoane. În al doilea grup, coaliția de sensibilități este mai heterogenă; din ea fac parte cei care înțeleg că a ataca țara lui Hindu-Kush nu prea are legătură cu lupta împotriva

terorii, fapt ce transformă bombardamentele într-o demonstrație superabilă a geniului marțial al superputerii nordamericane. Este un punct de vedere împărțit de valul pacifist care inundă cu proteste toate conflictele armate, invocînd drept argumente cruzimea unor atacuri care au vărsat sînge nevinovat, încălcînd norme impuse de ONU. Se cere deci tribunalelor să deschidă procese pentru judecarea celor care s-au făcut vinovați de aceste abateri. Motivele politice care au înclinat cel mai mult balanța în favoarea Operațiunii Libertate Durabilă nu au, totuși, prea mare legătură cu nici una din aceste școli de gîndire. Deși Osama bin Laden este responsabilul atentatului împotriva Turnurilor Gemene, este perfect posibil ca așa-numitul terorism internațional pe care unii preferă să-l

numească "islamist", dînd un chip bine definit inamicului creditat de istoria creștinismului său opereze și independent de inspiratori sau saudit. În consecință, a pretinde distrugerea lui prin bombardamente asupra Afganistanului, chiar și dacă se va descoperi locul unde se ascunde bin Laden, se poate dovedi irelevant. Terorismul nutrit de mii de capete fanatice poate avea cu greu o întrușipare unică, iar dacă o are, aceasta este repetabilă, reproducîndu-se la nesfîrșit și devenind practic invulnerabilă la mijloacele de exterminare convenționale. Pînă aici, argumentația poate părea că se îndreaptă spre școala ce condamnă bombardamentele.

Deși nu pare să fie vreo legătură între bombardierele B-52 și fanatismul terorii, o conexiune, totuși, există.

Tocmai pentru că inamicul nu are un sediu precis, sau pentru că formele pe care le adoptă sunt mai mobile ca oricînd, superputerea americană a ales o întrupare mai verosimilă a acestei amenințări, cu reprezentare simbolică și aproape intangibilă, pentru a aplica o "pedepsă exemplară": bombardarea, ca imagine televizată, a statelor care găzduiesc terorismul, iar regimul talibanilor, nu se îndoiește nimeni de acest lucru, a oferit astfel de sprijin terorismului. Este vorba mai mult de un mijloc, foarte costisitor de altfel, prin care se aplică o lecție usturătoare celor care s-au făcut vinovați de acest atentat sau de altele.

Rezultatul de bază este însă promovarea unui măcel incapabil să facă distincție între victime, deși uneori însoțit de operațiuni matematice complementare, precum distrugerea

singurului post de televiziune care a putut concura cu postul CNN american: Al Jazira din Golf. A bombardarea deci Afganistanul echivalează cu a arunca o bombă nucleară asupra orașelor Hiroshima sau Nagasaki, a căror valoare ca obiective militare era nulă, dar care întruneau acele caracteristici simbolice pentru ca destinatarii mesajului să tragă concluziile. Poate că terorismul internațional este principala amenințare de război împotriva Washingtonului, în acest secol al XXI-lea; de aceea SUA trebuie să-l combată prin metode neconvenționale. Răspunsul împotriva terorismului "trebuie" adresat mai ales "țărilor-sanctuar", care vor înțelege astfel că nu se poate colabora gratis cu "mudjahedinii ori Hezbollah". De aceea este bombardat azi Afganistanul.

ACTUALITATEA CULTURALĂ

Invitație la Operă

CAVALLERIA RUSTICANA

de P. Mascagni

Duminică seara, cu începere de la ora 20, Opera Română din Cluj-Napoca prezintă Cavalleria rusticana de Pietro Mascagni, cu participarea sopranei Elena Andrieș Moldovan, de la Academia de Muzică "Gh. Dima", și a mezzosopranei Iulia Merca. Distribuția este următoarea: Elena Andrieș Moldovan - Santuzza; Viorel Săplăcan - Turiddu, un tânăr țaran; Gheorghe Mogoșan - Alfio, căruțaș; Iulia Merca (debut) - Lola, soția lui; Ana Oros - Lucia, mama lui Turiddu. La pupitru se va afla maestrul Adrian Morar; regia: Rodica Popescu Moisa; scenografia: Andrei Șchiopu; maestrul corului - Tiberiu Popa. Spectacolul va fi interpretat în limba italiană.

Concert de colinde, cântece de stea și muzică religioasă

Primăria, Consiliul local Cîmpia Turzii, SC "Industria Sîrmei" SA, Societatea Culturală "Cîmpia Turzii 775" și Corul ASTRA invită publicul la cea de a XII-a ediție a tradiționalului Concert de colinde, cântece de stea și muzică religioasă, care va avea loc duminică, 9 decembrie, cu începere de la ora 15, la Clubul Muncitoresc din Cîmpia Turzii. Deschiderea o va face Corul de copii al Școlii "Octavian Goga" din Cluj-Napoca, dirijor: prof. Cornelia Florea; în continuare vor evolua: Corul ASTRA al SC "Industria Sîrmei" SA, dirijor: prof. univ. Cornel Groza; Corul Bisericii Reformate, dirijor: Zsombor Szabo; Corul de fete "Simbol" al Catedralei Ortodoxe Române Turda, dirijor: Alina Pașca; Corul Bisericii Ortodoxe 5 Cîmpia Turzii, dirijor: Ioan Vasinca; Corul Bisericii Ortodoxe 2 Cîmpia Turzii, dirijor: Petre Roșca; Corul Bisericii Ortodoxe 1 Cîmpia Turzii, dirijor: Simona Sălăgean; Corul Bisericii Ortodoxe 3 Cîmpia Turzii, dirijor preot Alin Mazăre.

Expoziție de icoane

Ne aflăm în perioada expozițiilor de sfîrșit de an, cînd și în municipiul Gherla manifestările culturale au loc aproape zilnic. Din șirul activităților artistice organizate în localitate este tot mai greu să alegem pe cele mai semnificative. De astă dată, semnalăm cititorilor noștri o reușită expoziție de icoane pe sticlă și lemn, deschisă în sălile Casei de cultură. Autorii celor 53 de lucrări sînt Viorica Oltean și Ermone Martaian. Expoziția este deschisă pînă la 15 ianuarie 2002 și poate fi vizitată zilnic între orele 10-20. Cele 53 de icoane prezentate publicului gherlean au fost realizate în ultimii ani, o parte din ele fiind expuse și anul trecut. Autorii lucrărilor se remarcă prin bogăția culorilor, dar și prin varietatea tematicii abordate, amintind doar trei dintre icoanele prezentate: "Maica Filofteia", "Nașterea Domnului" și "Buna Vestire", toate inspirate din iconografia tradițională românească.

Astfel de expoziții de icoane se vor mai deschide în zilele următoare și la Muzeul de istorie al municipiului și la clubul Penitenciarului de Maximă Siguranță din localitate.

SZ. Cs.

Rubrică realizată de M. BOCU

• Arte • Arte • Arte • Arte • Arte • Arte • Arte • Arte • Arte • Arte •

Mari personalități ale vieții cultural-artistice aniversate pentru "Vîrsta de Aur"

Începînd cu decembrie 2001, mari personalități ale vieții cultural-artistice din România vor fi aniversate pentru Vîrsta de Aur. Inițiativă care îi aparține domnului Ion Antonescu, secretar de stat în Ministerul Culturii și al Cultelor. Cel care intenționează să organizeze și prima acțiune culturală de nivel

național în primăvara anului 2002, cea de conferire a titlului special de Senior al Artei marilor personalități spirituale din România.

Duminică, 9 decembrie (ora 13 pentru cei interesați), Sala Mare a Teatrului Național "I. L. Caragiale" va fi gazda spectacolului de gală Vîrsta de Aur,

în care 49 de personalități vor fi onorate și distinse cu premii speciale.

Premiile de Onoare (pentru vîrstă rotundă, 75, 70, 65, 60 de ani) vor reveni unui număr de 26 de laureați, printre care Marcela Rusu, Ion Besoiu, Dinu Săraru, Ștefan Gheorghiu, Ileana Stana

Ionescu, Florin Piersic, Sebastian Papaiani, George Motoi, Marin Moraru, Octavian Paler, Ștefan Iordache, Irina Petrescu, Emil Hossu, Ilinca Tomoroveanu, Ilarion Ciobanu, Valentin Uritescu, Mitică Popescu, Elena Sereda, Ileana Vulpescu, Valeria Gagealov, Damian Crîșmaru, Constantin Codrescu, Rudy Rosenfeld, Ileana Homeag, Violeta Popescu.

Premiile "O viață pe scenă" (peste 80 de ani) îi vizează pe Ninetta Gusti, Radu Beligan, Dina Cocea, Colea Răutu și Gică Petrescu.

Premiile Speciale se îndreaptă spre Olga Tudorache, Mișu Fotino, David Oghanesian, Nicolae Herlea, Silvia Ghelan, Marin Constantin, Ernest Maștei, Dan Iordăchescu, Bartolomeu Anania, Ion Lucian, Cornel Vulpe, Aurel Giurumia, Tamara Buciuceanu.

Premiile Speciale de Onoare ale sponsorului principal vor fi acordate doamnei Draga Olteanu Matei și domnului Ion Toboșaru.

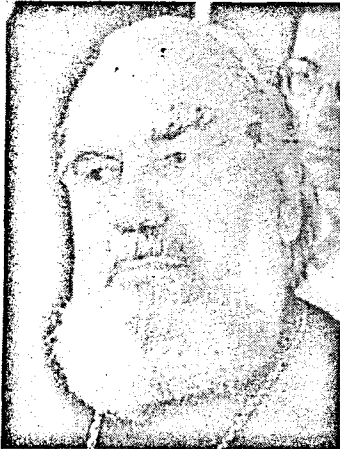
Demostene ȘOFRON

Foto: I. PETCU

Laureatii clujeni ai Vîrstei de Aur

Silvia Ghelan

Bartolomeu Anania

Florin Piersic

O expoziție frumoasă

SALONUL DE PICTURĂ ȘI SCULPTURĂ

O asistență numeroasă, alcătuită în mare parte din artiști și din susținători ai acestora, a onorat, ieri la amiază, vernisajul Salonului de Pictură și Sculptură, petrecut sub auspiciile Filialei Cluj a UAP, în saloanele Complexului Expozițional al Uniunii (str. Iuliu Maniu nr. 2-4). Auspicii care anunță un timp al afirmării, într-o vreme în care artiștii clujeni s-au remarcat nu doar în mari expoziții peste hotare (v. prezența clujeană la Budapesta), ci au "spart gheața" cu succes și în Capitală, dacă ne gîndim doar la: Teodor Botiș, cu marea expoziție de la TNB; sau la faptul că, recent, artista Adriana Elian a primit, la București, laurii unuia dintre Premiile UAP pe 2001; sau că sculptorului clujean Liviu Mocan i-a fost atribuit, zilele trecute, Premiul la secțiunea Metal din cadrul expoziției internaționale "Artele focului" de la București (Galeriile Apollo)....

Cum spunea, ieri, prof. dr. Gheorghe Arion, expoziția e una frumoasă, reprezentativă, redînd dimensiunea unui demers de mare seriozitate a creației. Expoziția de acum reprezintă și un pas în vederea pregătirii expoziției pe care Filiala Cluj intenționează să o deschidă la București, în primele luni ale anului 2002.

O mare diversitate de puncte de vedere, supuse

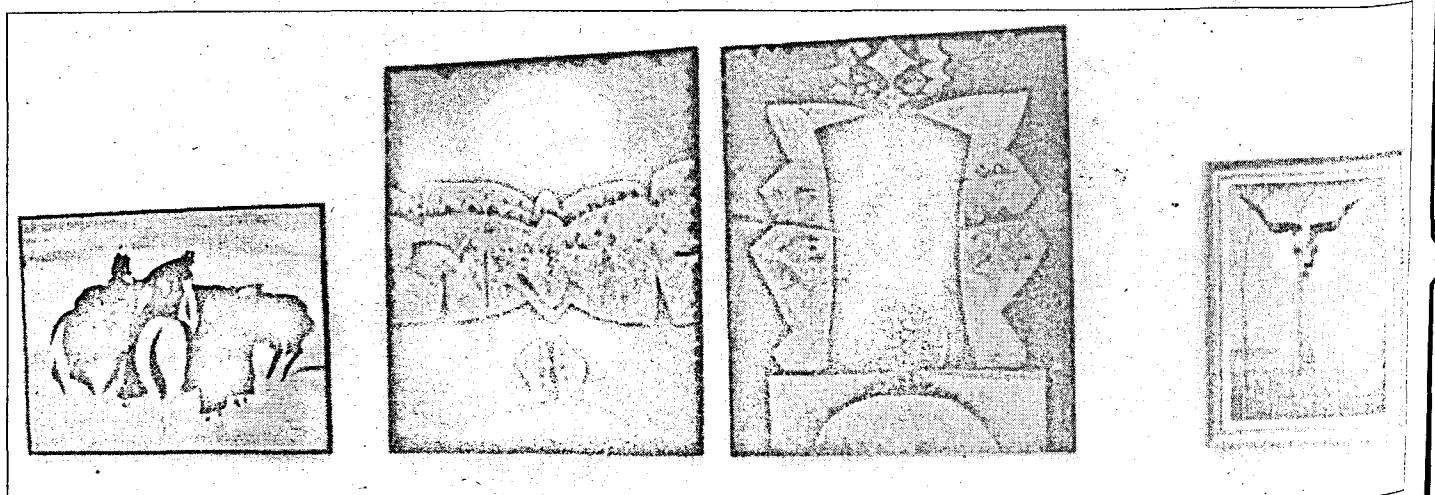
unor discuții și interpretări, semnături de prestigiu, care vorbesc despre starea picturii și a sculpturii clujene actuale. Sînt generațiile momentului Cluj 2001, care-i includ pe venerabilii maeștri, alături de generația de mijloc și de tinerii și foarte tinerii absolvenți ai Universității de Artă și Design. Am notat regretul profesorului Arion, dar și al președintelui Filialei

Cluj a UAP, pictorul Ioan Sbărciu, că foarte mulți artiști clujeni de valoare nu se regăsesc pe simezele salonului (!), deși conducerea UAP îi așteaptă, fără nici un fel de rezerve.

Vorbînd, așadar, despre diversitate în universul plastic, tradiția e evidentă, dar coexistă admirabil cu un limbaj de o contemporaneitate adusă pînă la clipa prezentă, cu implicare în curente și opțiuni, modalități de afirmare a unui registru amplu. Departe de a-și epuiza pe toți expozanții, enumerarea e absolut întîmplătoare: Ioan Sbărciu, Teodor Botiș, Adriana Elian, Vasile Pop, Ladislau Feszt, Laurențiu Pinteș, Andrei Șchiopu, Radu Pulbere, Ioana Antoniu, E. Dobriban, Vasile Gheorghiu și Mariana Bojan sau, tot o familie, Alexandru Cristea și Viorica Cristea, dar și Rodica și Adrian Tarta; sau nume foarte tinere, pătrunse de fiorul creației, precum Marius Ghenescu sau Dora Pop; sau cunoscutul Viorel Nimigeanu. Alături de aceștia, creatorii de forme și volume: Eugen Gocan, Radu Moraru, Tibor Kolozsi, Szederesi, Korodi Jenő, Ionel Tănase, Liviu Mocan... Dascăli, artiști, creatori și discipoli, aceștia și alții, tot atîtea prezențe extraordinare de care climatul cultural al Clujului are atît de multă nevoie.

Michaela BOCU

Foto: I. PETCU

LA MULȚI ANI!

MIRCEA VAIDA-VOIEVOD - 60

În volumul antologic de versuri **Ca o rană cunoscută** (Editura V-V Press, Cluj-Napoca, 2001), Mircea Vaida-Voievod reproduce (la "Mențiuni critice") aproape integral un articol al subsemnatului despre poezia sa, publicat în *Tribuna* (1988). Mă refeream acolo, abuziv, la descendența nobilă a scriitorului, respectiv la istoria interzisă a familiei sale, încercând să identific în acest destin devastat eventuale surse ale unei lirici care nu este, totuși, autobiografică. Realizez acum că aveam dreptate cel puțin într-un sens: pentru Mircea Vaida Voievod scrisul constituia, vital, un act compensatoriu. Un complex firesc al frustrării nu a declinat în sindromul autovictimizării, ci a provocat orgoliul revanșei prin creație. Să spun, pentru cine nu știe, că el este nepotul marelui politician Alexandru Vaida-Voievod, unul dintre constructorii Marii Uniri și fost prim-ministru al României în interbelic. Mai mult, publicarea postumă a "Memoriilor" dezvăluia eminente calități de scriitor ale acestui ardelean seniorial, medic de profesie, parlamentar în Parlamentul de la Budapesta, patriot înăscut, dar și un rafinat cunoscător al saloanelor vieneze. Povara unei asemenea coplesitoare moșteniri o avea de suportat tânărul nepot, în anii '60, când intra în literatură. Era o povară nu atât prin prestigiul figurii tutelare, cât ca handicap politic. Iată, însă, că istoria se schimbă și Mircea Vaida își poate asuma public genealogia. O face discret, preluând numele întreg al bunicului, fără a abuza de această

emblemă aristocratică. O dovadă rămîne comportamentul său de după revoluție: nu și-a revendicat trecutul familiei și al partidului bunicului său ca pe un merit personal și nici nu

i-a învinovătit pe ceilalți pentru dramele și frustrările sale. Și-a urmat firesc vocația originară, imun la ispitele momentului. Însă altceva m-a impresionat: în 1990 înființează Agenția

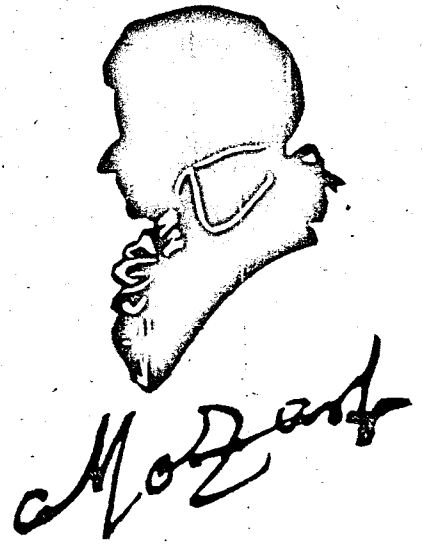
Independență de Presă "V-V Press", specializată în problemele Europei de sud-est și, în special, ale spațiului iugoslav. Este patronul și salăhorul ei deopotrivă. Călătorește în acea lume răvășită și publică mai multe seriale de corespondență, în care observațiile sale, nepărtinitoare, disonau, adeseori, cu imaginea oficială dominantă. Mai mult, el scria cronică halucinantă a unor cotidiene, cronică transfigurată, apoi, într-un volum de "poeme sumbre", **Pod în Balcani**. Este, într-un fel, cartea cea mai autentică a autorului, unde poetizarea lasă locul, în mare măsură, notației abrupte și unde sarcasmul atroce se amestecă cu durerea stupefiată. Efectul maxim constă aici în atmosfera teritorială a unui straniu ritual de exterminare. Avem de-a face cu un univers terorizat, cu o ambianță a morții, "de unde lumea se aude ca un ridicol ecou". E de remarcă că poetul nu ajunge accidental și conjunctural la o asemenea temă. El este, încă din volumul de debut, **Cenușa verde**, un poet al locurilor marcate destinal, al evenimentelor excepționale și al miturilor istoriei. În descendența lui O. Goga, el are o conștiință de tribun și o sensibilitate patriotică profundă. Fără a fi un tradiționalist, la nivelul discursului, al sistemului imagistic, el rămîne atașat tradiției organice și temelor grave, patetice ale ei. Însă nu doar în lirică. Întreaga operă, care cuprinde vreo 25 de volume (poezie, proză, dramaturgie, critică literară), stă sub semnul unei nostalgii a descendenței.

Petru POANTĂ

ACTUALITATEA CULTURALĂ

Festivalul MOZART

Luni, 10 decembrie, la ora 19, în Studioul de concerte al Academiei de Muzică "Gh. Dima", Festivalul MOZART programează concertul cameral susținut de cvartetul ieșean "Ad libitum", alcătuit

din: **Adrian Berescu** - vioară, **Șerban Mereuță** - vioară, **Bogdan Bisoc** - violă, **Filip Papa** - violoncel; vor fi interpretate: Cvartetul în sol major, KV 134a (155); Cvintetul cu clarinet în la major, KV 581; cu concursul clarinetistului german **Dirk Schultheis** (Köln); Cvartetul în re major, KV 499. Cvartetul "Ad libitum", fondat în 1988, în cadrul Academiei de Arte "George Enescu" din Iași, i-a avut ca primi îndrumători pe profesorii Bujor Prelipcean și Dan Prelipcean, componenți ai celebrului Cvartet VOCES; din 1999, cvartetul ființează în cadrul Filarmonicii "Moldova". Deține Premiul I la Concursul "Max Reger" de la Sonderhausen (Germania), 1996; Marele Premiu la concursul de cvartete de coarde de la Evian (Franța), Premiul special al Presci și Premiul "Mecenat Musical Société Générale pentru înregistrarea unui CD. Cvartetul a efectuat turnee în Olanda, Franța, Germania, Belgia, Slovenia, România și a participat la festivaluri internaționale: "Printemps des Artes (Monte Carlo), Orlando Festival (Olanda), Luberon (Franța), Bensheim (Germania), Gstaad (Elveția), Maribor (Slovenia).

Festivalul Coral CRĂCIUN ECUMENIC

Cea de a V-a ediție a Festivalului Coral CRĂCIUN ECUMENIC, organizat de Casa Municipală de Cultură din Cluj-Napoca, debutează, după cum am mai anunțat, în această seară (sâmbătă, 8 decembrie 2001, la ora 18,30), la Catedrala Arhiepiscopală Greco-Catolică "Schimbarea la Față" (de pe B-dul Eroilor), care este și gazda acestei manifestări corale de la finele anului 2001. Ineditul momentului inaugural este dat tocmai de genericul ales pentru acesta, anume: **Seară ecumenică de rugăciuni și meditație**, la care au fost invitați preoți și credincioși reprezentând toate cele șase biserici implicate în Festival: Ortodoxă, Greco-Catolică, Romano-Catolică, Reformată, Unitariană, Evanghelică-Luterană. Scopul organizării acestei seri este acela de a reuni într-o credință în Dumnezeu, prin "Tatăl Nostru" care e același pentru toți, indiferent de limba în care este rostită rugăciunea. Partea de muzică a seriei va fi susținută de **Corul MAGNIFICAT** al Catedralei Arhiepiscopale Greco-Catolice "Schimbarea la Față" și de **Corul Institutului Teologic Greco-Catolic "Sf. Ioan Evanghelistul"**, ambele dirijate de prof. Alexandru Suciu.

catolice "Sf. Mihail", dirijor: prof. Magyari Zita; Corul Bisericii ortodoxe "Înălțarea Domnului", dirijor: pr. Alexa Chira; Corul Junior-VIP, dirijor: prof. Anca-Mona Marias; Schola Liceului Teologic Romano-Catolic, dirijor: prof. Majo Julianna; Corul de fete al Facultății de Teologie Ortodoxă, dirijor: prof. Vasile Stanciu; Corul ANGELI, dirijor: Angela David; Corala bărbătească EUFONIA, dirijor: prof. Adrian Corojan; Corul "Peterffy Gyula", dirijor: prof. Majo Julianna; Corul DE JUVENTUTE, dirijor: Vladimir Lungu; Corul Liceului Teologic-Reformat, dirijor: prof. Szekely Arpad; Corul FERVIARIA, dirijor: prof. Adrian Corojan; Corul Centrului Cultural German "Hermann Oberth" și Corala VIVA LA MUSICA, ambele dirijate de prof. Francisc Mureșan; Ansamblul Coral al Academiei de Muzică "Gh. Dima", dirijor: Ciprian Para; la orgă: Magyari Zita; la trompetă: Gheorghe Mușat.

Pentru 19 decembrie, la ora 18, în Capela Facultății de Teologie Ortodoxă și a Seminarului Teologic Ortodox, organizatorii Festivalului au programat o **Seară de cântări liturgice de strană**, într-o ambianță camerală, cu participarea soliștilor: Felicia Ilieș, Maria Lobont, diac. Marcel Andreica, pr. Vasile Nemeș, diac. Mircea Oros, pr. Lucian Petrean, pr. Cristian Pomohaci, Marius Ciprian Pop, pr. Ioan Roman, diac. Aurel Someșanu și diac. Gavril Vârva; va prezenta pr. prof. Vasile Stanciu.

Michaela BOCU

microstagione de Crăciun, cu o salbă de concerte dintre care le semnalăm acum pe cele mai apropiate: în 12 decembrie, la ora 18, în cadrul Festivalului Coral "Ioan Caranica" de la Turda, vor evolua **Corul Seminarului Teologic Ortodox, Corala FERVIARIA, Corala bărbătească EUFONIA**; în 13 decembrie, ora 18, la Catedrala Arhiepiscopală Ortodoxă, cu participarea **Corului Seminarului Teologic Ortodox**.

Marele Concert Ecumenic de Crăciun va fi găzduit în acest an de Biserica "Sf. Mihail", vineri, 14 decembrie, cu începere de la ora 18. Participă: Corul MAGNIFICAT, dirijor: prof. Alexandru Suciu; Corul Seminarului Teologic Ortodox, dirijor: pr. prof. Petru Stanciu; Corul Bisericii romano-

Între noutățile actualei ediții, potrivit celui ce poate fi supranumit, cu îndreptățire, **sufletul, mintea și inima generoasă a Festivalului** - profesorul și dirijorul **Adrian COROJAN** - notăm prezența nou-înființatei **Corale bărbătești EUFONIA**, condusă de prof. **Adrian Corojan**, alcătuită din 15 tineri, care vor debuta cu ocazia Festivalului, continuând, într-un fel, tradiția Corului bărbătesc "Iacob Mureșianu". În programul Festivalului - cea de-a II-a ediție a **Salonului Icoanei Ardelene**, al cărui vernisaj va avea loc la Muzeul Etnografic al Transilvaniei vineri, 14 decembrie, la ora 13. În zilele de pînă la **Marele Concert Ecumenic** din 14 decembrie și după aceea, corurile participante la Festival susțin o

Apariții la Editura NICULESCU

În seria de cărți școlare, Editura NICULESCU a editat **Comunicare și vocabular**, clasele I-IV, material selectiv pentru elevi și învățători de Viorica Tîrli. Lucrarea își propune să completeze manualele de limbă română pentru primul ciclu școlar fiind organizată pe capitole: Fonetică, Vocabularul, Morfologia, Sintaxa, Ortografia și Punctuația. Noțiunile teoretice sînt completate cu exerciții, inclusiv unele cu grad sporit de dificultate, precum și unele elemente de comunicare ce se predau la clasele gimnaziale, pentru a ajuta elevii în trecerea de la clasa a IV-a la clasa a V-a.

Matematică - manual preparator pentru clasa a V-a, de Cornel Ștefan și Florea Costache,

conține rezolvarea problemelor din toate manualele alternative de clasa a V-a.

Informatică - manual preparator pentru clasa a IX-a, de Rodica Cherciu, Marcel Andrei Homorodean, Simona Petrescu și Roxana Buturoiu, este conceput pentru profilul matematică-informatică.

În seria de lucrări pentru bacalaureat și admiterea în facultate, Editura NICULESCU a tipărit **Anatomia și fiziologia omului**, de Tatiana Tiplic, text însoțit de scheme, tabele și desene. Pentru capacitate și admiterea în licee și școli profesionale li se propune elevilor volumul de teste de **Limba și literatura română** de Marinela

Popa și Ion Popa - **manual preparator**, ediția a II-a adăugită. Volumul are la bază noua programă pentru examenul de capacitate și testele cuprind texte literare studiate de către toți elevii, indiferent ce manual alternativ au folosit. Capitolele care sintetizează noțiunile teoretice sînt urmate de 22 de teste.

În seria Larousse a Editurii NICULESCU a apărut lucrarea **Cum să vindem în limba engleză** de Crispin Michael Georgehegan și Jacqueline Gonthier și cuprinde 15 lecții, ultimele două fiind compunerea unei scrisori comerciale, respectiv unitățile de măsură. Cartea se încheie cu un glosar englez-român și român-englez, care reia cuvintele și

abrevierile cele mai des întîlnite în manual. Sînt prezentate expresii orale și scrise, conversații telefonice, urmate de observații gramaticale pe marginea textului, scrisori de afaceri.

Un frumos cadou de sărbători poate fi unul dintre cele patru **Calendare** pentru anul 2002 pe care le oferă Editura NICULESCU: **Germana** de Aurelia Mihalache, **Franceza** de Maria Dumitrescu Brateș, **Engleza** de Edith Larovici și Liliana Mareș - toate concepute în formula **O lecție pe zi** - al patrulea fiind cel realizat de Benoni Gârjoabă și conținând **anecdote, aforisme, rețete și sfaturi practice, calendar religios ortodox și catolic**.

Dezbateri academice

Facultatea de Studii Europene din cadrul Universității "Babeș-Bolyai" organizează dezbaterile cu tema: **Organizarea antropologiei culturale ca specializare**, care va fi introdusă de: **Andrei Marga** - "După 11 septembrie 2001"; **Mihai Coman** - "Antropologia cotidianului"; **Nicolae Păun** - "Organizarea specializării Antropologie Culturală"; **Enikő Magyari-Vincze** - Experiința Masteratului în Antropologie Culturală; **Ion Cuceu** - Programul cercetărilor de antropologie culturală la Universitatea "Babeș-Bolyai"; **Ladislau Gyémant** - Nevoia de abordări ale culturilor. Dezbaterile va avea loc luni, 10 decembrie, la ora 17, în Sala "Jean Monnet" (str. Em. de Martonne nr. 1).

Programe ale Centrului Cultural German

Astăzi (8 decembrie), de la ora 18, o seară literară în cadrul căreia autorul **Fried Nielsen** va citi din cartea sa intitulată "Wind der weht - Georgien im Wandel"; în aceeași seară, de la ora 20,15, jocuri pentru studenți/adulți. Jocurile se vor desfășura și vor fi prezentate în limba română sau maghiară, pentru cei care nu vorbesc germana.

Rubrică realizată de M. BOCU

Zece ani de la intrarea în vigoare a Constituției

Camera Deputaților și Senatul s-au reunit, vineri, în ședință comună solemnă, pentru a marca zece ani de la adoptarea Constituției.

Înlocuirea regimului comunist cu Consiliul Frontului Salvării Naționale, la 22 decembrie 1989, a ridicat și problema cadrului constituțional. Că urmare, prin Decretul-Lege nr.92 din 14 martie 1990 pentru alegerea Parlamentului și Președintelui României, Consiliul Provizoriu de Unitate Națională, succesor al CFSN din luna februarie, a investit Parlamentul, care urma să fie ales la 20 mai cu calitatea de Adunare Constituantă.

Elaborarea, dezbaterile și adoptarea Constituției au durat un an și jumătate. La 11 iunie 1990, a fost desemnată Comisia Constituțională - formată din 23 de parlamentari și 5 experți profesori universitari drept - condusă de prof. Antonie Iorgovan și având misiunea de

a elabora proiectul legii fundamentale. Proiectul a fost discutat cu 30 de delegații de experți străini. În intervalul iunie '90 - ianuarie '91, comisia a redactat tezele proiectului de Constituție, iar la 13 februarie 1991 acestea sînt prezentate Adunării Constituante, care le dezbate până în iunie 1991. Între 15 iulie - 1 august 1991 sînt înaintate peste 1000 de amendamente, proiectul fiind din nou supus dezbaterilor, în intervalul 10 septembrie - 14 noiembrie 1991. Au rămas în atenția parlamentarilor patru articole noi și zece articole returnate

Comisiei Constituționale, care vor fi parcurse pînă la 18 noiembrie. În sfîrșit, la 21 noiembrie, textul rezultat a fost adoptat prin vot nominal, termenul limită fiind 12 ianuarie 1992, după care Adunarea urma să se dizolve și să se organizeze noi alegeri.

Procesul elaborării Constituției a fost monitorizat

de forțele politice și în afara cadrului parlamentar, prin întâlniri ale președinților partidelor parlamentare cu președintele Ion Iliescu.

Adoptarea unor articole a dus uneori la dispute dure, cum a fost cea privind organizarea unui referendum în două puncte: asupra Constituției și asupra formei de stat, respectiv monarhie sau republică, ori cea privind oportunitatea referendumului.

Între temele cele mai delicate ale dezbaterilor a fost cea privind formula "stat național". UDMR, care și-a făcut aliați din celelalte minorități, a contestat această sintagmă cu argumentul că nu mai există în prezent nici un stat european care să se declare național și că prin această formulă nu se recunoaște existența minorităților. Majoritarii nu au renunțat la susținerea formulei, ci au propus o variantă încă mai greu de acceptat de minorități:

„România este un stat național unitar, indivizibil, suveran și independent”. Virgula dintre național și unitar a fost cea mai îndelung disputată virgulă din timpul dezbaterilor, în cele din urmă impunîndu-se varianta „România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil”.

Alte probleme controversate în cursul dezbaterilor au fost: forma de guvernământ, dreptul de proprietate asupra terenurilor ca atribut exclusiv al cetățeanului român, garantarea proprietății private, separarea puterilor în stat, prerogativele președintelui țării, atribuțiile executivului, ale Curții Constituționale, reintroducerea religiei ca obiect de învățămînt în școli.

Deși a existat o propunere ca votul decisiv să fie dat la Alba-Iulia, actul final a avut loc la București, la 21 noiembrie, într-o atmosferă de tensiune. Din totalul de 510 senatori și

deputați, au fost prezenți 509, din care 414 s-au pronunțat pentru și 95 contra. FSN, PUNR și reprezentanții minorităților au votat pentru; cu câteva excepții, PNTCD și PNL au votat "împotriva", ca și totalitatea parlamentarilor UDMR.

După vot, Adunarea Constituantă a adoptat și Legea privind organizarea referendumului, prin care, la 8 decembrie, electoratul a fost chemat să răspundă prin da sau nu întrebării: „Aprobați Constituția României adoptată de Adunarea Constituantă la 21 nov. 1991?”. Din totalul de 10.948.468 de cetățeni prezenți la vot, 8.464.624 au spus da (77,3%) și 2.235.085 au spus nu (20,49%), voturile anulate reprezentînd 248.759 (2,3%). Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 233 din 21 noiembrie 1991, Constituția a intrat în vigoare la data aprobării ei prin referendum.

"Zilele Diversității" la Cluj-Napoca

Data de 18 decembrie este considerată Ziua Minorităților Naționale. Cu ocazia acesteia, la Cluj-Napoca, se desfășoară, în perioada 13-16 decembrie, "Zilele Diversității". Evenimentul, organizat de către Ministerul Informațiilor Publice (MIP) prin Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI), va avea loc în cadrul complexului "Univers T". El va cuprinde un seminar axat pe problematica relațiilor interetnice, precum și spectacole, expoziții și alte momente culturale. Dezbaterile se vor axa pe probleme de actualitate și de perspectivă ale minorităților, rolul presei minoritare în mass-media românească, precum și poziția minorităților față de procesul de aderare a țării la Uniunea Europeană. În acest sens, un moment important va fi cel al semnării unei declarații politice comune a organizațiilor minorităților membre ale Consiliului Minorităților Naționale în sprijinul integrării europene.

Programul va fi deschis joi, 13 decembrie, cu spectacolul susținut de Teatrul Maghiar de Stat cu piesa "Carol" de Salvomir Mrozek, la sinagoga "Poalei Tzedek" din str. Barițiu nr.16 (cu traducere la cască). A doua zi, va începe seria de dezbateri conform următorului program: vineri, 14 decembrie - "Minoritățile naționale în societatea românească", moderator Attila Marko, subsecretar de stat MIP-DRI; sîmbătă, 15 decembrie - "Diversitate lingvistică și comunicare. Rolul presei minorităților naționale în mass-media", moderator Dan Jurcan, secretar de stat MIP (ministru MIP, Vasile Dăncu va susține comunicarea "Privire de ansamblu asupra presei românești actuale"); duminică, 16 decembrie - "Minoritățile naționale și aderarea României la Uniunea Europeană", moderator Ovidiu Ganț, subsecretar de stat MIP - DRI (vor fi prezenți Vasile Pușcaș, ministru delegat, negociator șef al României cu UE, și Vasile Dăncu, ministrul Informațiilor Publice).

Sorin CĂLIN

În numele edificării națiunii maghiare

Națiunea trebuie să elimine naționalul

Platforma Edificării Națiunii (maghiare) reprezintă un curent ideologic în cadrul UDMR de sorginte creștin-democrată. Ea are o structură proprie, cu o conducere executivă și filiale în 5 județe transilvane: Cluj, Mureș, Bistrița-Năsăud, Arad, Bihor. Inițiativa înființării PEN a plecat de la Cluj-Napoca, iar adunarea de constituire s-a produs în 2 septembrie 1999. A trebuit să treacă ceva timp pentru ca, în primăvara acestui an, Platforma să fie recunoscută oficial de Uniune. În urmă cu o săptămînă, ea a avut la Cluj-Napoca prima întâlnire consultativă.

Conform președintelui Platformei Edificării Națiunii, deputatul Vekov Karoly, scopul acesteia consă în „crearea unor condiții care să asigure exercitarea neîngrădită a drepturilor cetățenești de către maghiarii din România, și - pe baza exercitării acestora - dăinuirea pe mai departe a comunității naționale”, astfel încît „toți să se poată simți ca acasă pe pămîntul strămoșesc”. Principalele deziderate ale acestei misiuni, formulate prin intermediul Platformei, sînt „pe de o parte egalitatea efectivă, adică egalitatea de șanse cu concetățenii lor majoritari, pe de altă parte condițiile necesare pentru păstrarea și dezvoltarea identității”.

Dintr-o asemenea perspectivă, devine esențială „recunoașterea pentru maghiari a statutului de element constitutiv al statului prin aceea că potrivit constituției suveranitatea să fie derivată din cetățenie”.

Transpare aici o mai veche dorință a politiciii UDMR de a transfera unitatea statului român din zona naționalității înspre aceea a cetățeniei. Sintagma național nu sună bine în urechile celor ce păstoresc politic etnia maghiară din România. Motiv pentru care, în viziunea PEN, este necesar ca „în orice problemă care privește comunitatea națională se va cere părerea reprezentanților legali ai comunității maghiare și se va ține cont de aceasta”. Nu în ultimul rînd, se revine, voalat, și la Legea statutului: „dreptul de a avea legături cu cetățeni sau instituții din Ungaria sau alte țări, fie ele relații economice, politice, sociale sau culturale, de stat sau particulare”. Ca mijloc important în realizarea acestor obiective se preconizează „desfășurarea unei propagande eficiente, care să întărească conștiința de sine a maghiarilor din Ardeal, respectiv, încrederea în viitorul propriu”.

Poziția președintelui PEN referitoare la conceptul de stat național este una extrem de clară: „Din moment ce existăm în România, nu știu cum se poate vorbi despre conceptul de stat național. Știu că, în fond, e o problemă teoretică, dar ea trebuie clarificată pînă la urmă. S-a vorbit mult timp de stat multinațional. Ceea ce trebuie înțeles însă este că noi nu punem în discuție caracterul românesc al statului, ci faptul că nu sîntem reprezentați de termenul național pentru că sîntem o altă etnie”.

Sorin CĂLIN

Primul-ministru face precizări în legătură cu declarația politică la un an de guvernare

Declarația de politică generală care va fi prezentată în fața Parlamentului la 17 decembrie va fi "un document prin excelență politic, un bilanț realist la un an de la guvernare", a declarat primul-ministru Adrian Năstase, vineri, la videoconferința cu prefectii. Declarația de politică generală va cuprinde toate componentele vieții politice, economice, sociale și diplomatice și va mai fi însoțită de alte câteva documente, structurate în patru volume.

Primul volum va cuprinde analiza situației economice și sociale la sfîrșitul acestui an, realizarea planului de acțiuni în 2001, investițiile publice realizate în județe și ministere în acest an și evaluări privind politica externă.

Cel de-al doilea volum va

include planul de acțiuni al Programului de guvernare în 2002, menționîndu-se termenele de realizare pe luni, și în 2003, aici termenele fiind precizate pe trimestre. Tot al doilea volum va mai conține programul de accelerare a pregătirii aderării la Uniunea Europeană și programul de investiții pe 2002, în plan teritorial.

Al treilea volum va consta în evaluările organismelor internaționale privind evoluțiile politice, economice și sociale, iar cel de-al patrulea va cuprinde legile aprobate de Parlament și proiectele de legi aflate în proces de legiferare.

Executivul își va asuma răspunderea în fața Parlamentului, în 17 decembrie, la un an de guvernare PSD.

Potrivit lui Ion Sasu

PSM și-ar putea asuma responsabilitatea acoperirii segmentului de stînga al eșichierului politic românesc

urmare din pagina 1

„centru-stînga”, oricît de performantă ar fi această „proteza” este foarte greu să se realizeze echilibrul atît de necesar unei vieți politice normale. Centru-stînga reprezintă un spațiu spre care se înghesuie tot mai multe partide politice, iar proiectele avansate nu diferă semnificativ. În esență, eforturile au fost subsumate aceluiași scop: acela de a impune în România capitalismul, un sistem care - o spun cu toată convingerea și responsabilitatea - nu mai poate oferi o perspectivă serioasă la acest început de secol și de mileniu. În acest context, răspunsul meu este: DA. PSM este o forță politică și își poate asuma responsabilitatea acoperirii segmentului de stînga al eșichierului politic românesc.

Rep: În condițiile în care, la ultimele alegeri, absenteismul politic a fost destul de mare, cum credeți că PSM va aduce electoratul la urne? Ce poate oferi, în plus, PSM pentru ca oamenii să voteze cu acest partid?

I.S: Nu este un secret că electoratul românesc este suprasaturat, decepționat chiar, de cinismul celor ajunși pe una sau pe alta din treptele puterii, de minciunile, diversivunile și manipularile ce

domină viața politică românească. Absenteismul care la alegerile din 2000 s-a apropiat, pe alocuri, de 50 la sută, constituie o explicație acceptabilă a marilor nemulțumiri ce domină masele de alegători. Modelul de societate pe care PSM îl preconizează - modelul socialist - are drept cheie de boltă tocmai oamenii și nevoile lor. Practic, asta înseamnă că dorim să realizăm o societate în care toți oamenii să se bucure de un trai decent și civilizat.

Rep: În general, toamna și iarna se intensifică mișcările sindicale și sociale. Cu ce soluții ar putea veni PSM, pentru a rezolva revendicările sociale?

I.S: Ar trebui să vedem care sînt cauzele care determină intensificarea mișcărilor cu caracter social. Soluții pentru rezolvarea nemulțumirilor maselor există. Le-am avansat și în timpul ultimei campanii electorale. Încă de atunci am afirmat că orice mod de rezolvare a acestor nemulțumiri este inefficient, dacă nu se asigură o activitate economică sănătoasă, performantă, singura în măsură să ofere resursele necesare îmbunătățirii calității vieții oamenilor. PSM va acționa în vederea stopării procesului de polarizare a

societății într-o mînă de îmbogății și o masă uriașă de oameni săraci, asigurării unui loc de muncă pentru toți cetățenii, înlăturării economiei subterane și colectării datoriilor la asigurările sociale.

Rep: Care este scopul PSM la alegerile din 2004 și ce face pentru a-l îndeplini?

I.S: La Congresul extraordinar al PSM, din vara acestui an, s-a stabilit, ca sarcină expresă, ca la alegerile din 2004 să obținem cel puțin 10-12 la sută din sufragii. Pentru a atinge acest obiectiv, în cadrul partidului se desfășoară o activitate organizatorică susținută, menită să întărească partidul și să-i dinamizeze activitatea. În aceste condiții, începînd din această lună și pînă în mai 2002 se vor desfășura adunările de dare de seamă și alegeri, precum și conferințele organizațiilor locale și teritoriale pînă la nivelul organizațiilor județene. În această perioadă vor avea loc plenary ale Comitetelor județene de partid care pregătesc programele pentru desfășurarea acțiunilor menționate mai sus.

Rep: Care sînt relațiile PSM cu alte partide socialiste din Europa?

I.S: Avem relații bune cu partidele socialiste și

muncitorești din majoritatea statelor europene. Păstrăm contacte permanente cu acestea, facem schimburi de vizite și participăm la diferite manifestări comune. De curînd, o delegație a PSM a făcut o vizită în China și R.P.D. Coreeană, prilej cu care au avut loc importante convorbiri cu conducerea Partidului Comunist Chinez și Partidului Muncii din R.P.D. Coreeană.

Rep: Care este poziția PSM cu privire la demersurile României în ceea ce privește aderarea la Uniunea Europeană și NATO?

I.S: La Congresul extraordinar al PSM s-a reiterat poziția partidului, aceea potrivit căreia integrarea în Uniunea Europeană este necesară, fiind un obiectiv prin care se poate realiza creșterea economică accelerată a țării și alinierea sa la standardele unei vieți civilizate pentru poporul român. România trebuie să asigure pregătirea condițiilor necesare pentru a face față impactului cu economiile țărilor europene. În ceea ce privește aderarea la NATO, PSM se pronunță împotriva politicii blocurilor militare. În viziunea PSM, pentru România, pornind de la condiționările sale geostrategice, economice și de altă natură, ideală este o poziție de neutralitate

S.C. EXPERT S.A Arad (F.P.0227)

În calitate de lichidator judiciar al debitoarei
INTREPRID SRL Târnova, Jud Arad, societate aflată
în procedura falimentului, scoate la vânzare prin
licitație publică
LINIE COMPLETĂ DE FABRICARE A BERII
având capacitatea de 25 hectolitri/zi.
Licitația va avea loc în data de joi 20.12.2001 ora
10.00 la sediul lichidatorului EXPERT S.A. din Arad,
Micălaca Bl. 303, Sc. B, Et. 5, Ap 17. Prețul net de
pornire al licitației (la care se adaugă TVA) este de
409.000.000 lei.
Informații suplimentare și programările pentru vizitarea
instalației care se găsește în comuna Târnova Jud.
Arad, se pot obține la telefoanele:
057-259.740 și 092-666.740 (Nicolae Gheranescu).

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI FLOREȘTI, cu sediul în județul Cluj, comuna Florești, str. Avram Iancu nr. 170,

organizează licitație publică deschisă pentru executarea
lucrării "CORP NOU LA ȘCOALA GENERALĂ
GH. ȘINCAI", str. Andrei Mureșanu nr. 1, comuna Florești,
județul Cluj.

Caietul de sarcini și documentațiile de licitație se pot obține
începînd cu data de 10.01.2002, la sediul CONSILIULUI
LOCAL AL COMUNEI FLOREȘTI. Documentele de licitație
pîut fi obținute pentru suma de 1.500.000 lei, inclusiv TVA.
Plata acestor documentații se va face numerar la casieria
Consiliului Local Florești.

Garanția de participare este de 100 milioane lei.
Ofertele se depun pînă în data de 18.01.2002, ora 14⁰⁰.
Deschiderea ofertelor se va face în data de 19.01.2002 în
prezența reprezentanților împuterniciți ai ofertanților, la sediul
CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI FLOREȘTI, str. Avram
Iancu nr. 170, județul Cluj.
Informații suplimentare la tel./fax 064-265.101; 064-265.695.

UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI" CLUJ-NAPOCA, organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi: 17.12.2001

Analist Programator - Departamentul Resurse Umane -
Serviciul Salarii și Politici Salariale

Condiții: - studii superioare de specialitate
18.12.2001

Secretar S - Facultatea de Științe Economice
Secretar S - Facultatea de Științe Politice și Administrative
Secretar S - perioadă determinată de 2 ani - Facultatea de
Psihologie și Științe ale Educației

Secretar S -1/2 normă - Secretariat Institut
Pentru secretarii de mai sus condițiile sînt:

- studii superioare
  - cunoașterea unei limbi de circulație internațională
  - cunoștințe de operare pe calculator
- Secretar M sau S - 1/2 normă (extrabugetar) - Facultatea de Drept
Condiții: - studii medii sau superioare (se preferă studenți)
- cunoașterea foarte bine a limbilor engleză și franceză
- cunoștințe de operare pe calculator

19.12.2001
Fizician - Facultatea de Biologie și Geologie

Condiții: - studii superioare de specialitate și experiență în munca
la microscopul electronic

21.12.2001
Sociolog - perioadă determinată de 6 luni - Facultatea de
Psihologie și Științe ale Educației

Condiții: - studii superioare

- cunoașterea unei limbi de circulație internațională
- cunoștințe de operare pe calculator

Laborant - Facultatea de Educație Fizică și Sport

Condiții: - liceu de specialitate

Economist - 1 post și 1/2 post - Secretariat Institut

Condiții: - studii superioare, specializare informatică economică
27.12.2001

Economist IA - Șef Serviciu Administrativ

Condiții: - studii superioare economice
- experiență în activitate administrativă

Dosarele se pot depune cu pînă la 3 zile înainte de data desfășurării
concursului la SERVICIUL RESURSE ȘI RELAȚII UMANE,
str. Emanuel de Martonne, nr. 1, telefon 193.231.

S.C. ATLAS - SERVICE S.A.

Str. Aurel Vlaicu Nr. 182
CLUJ-NAPOCA

Tel.: 409.115; 461.150

EXECUTĂ:

lucrări de întreținere și
reparații pentru toate tipurile
de autoturisme:

- mecanică
- electricitate
- tinichigerie
- vopsitorie

IMPORTANT!

Se practică unele dintre cele
mai reduse tarife.

VIA Lawyers

Firmă de Avocați din Toronto, Canada

OFERĂ REPREZENTARE JURIDICĂ PT.

EMIGRARE

Canada

Primește 225.000 noi imigranți!

PLATA LA OBTINEREA VIZEI

COSTURI ACCESIBILE

ÎN DECEMBRIE

EVALUARE GRATUITĂ

SC. INSTITUT PROIECT CLUJ SA

Str. Moșilor 6-8, parter

Tel. 439313 (5058518)

shop@Panasonic

AXA ELECTRONIC

Piața Cipariu 15
Tel. 064-199475, Fax. 064-186681 (4438093)

S.C. ATLAS - SERVICE S.A.

Str. Aurel Vlaicu Nr. 182
CLUJ-NAPOCA

Tel.: 409.115; 461.150

EXECUTĂ:

lucrări de întreținere și
reparații pentru toate tipurile
de autoturisme:

- mecanică
- electricitate
- tinichigerie
- vopsitorie

IMPORTANT!

Se practică unele dintre cele
mai reduse tarife.

Credit HOUSE

10 mil. ---> 50 mil./3 ANI

comision 14%/an

100 mil. ---> 300 mil./7 ANI

comision 4,89%/an

ORAR: L-V: 9-17

ADRESA: P-ța Ștefan

cel Mare nr. 5, ap. 44

Tel.: 191.963

091-87.99.70 (4438072)

Banca Română pentru Dezvoltare Sucursala Cluj ANUNȚĂ

vînzarea la licitație publică, prin executor judecătoresc,
a unei stații de benzină compusă din: 2 corpuri de clădire,
punct central pompe de motorină, pompe uz casnic,
rezervoare subterane, suprafață construită de 67 mp.
Stația de benzină se află în localitatea TURDA,
str. Ion Corvin F.N.

Prețul de strigare: 1.500.000.000 lei.

Licitația va avea loc în data de 14.12.2001, ora 10⁰⁰, în
Turda, str. Republicii nr. 35 - sediul Birou Executor
Judecătoresc Marian Daniel.

Informații: tel. 064/316.395, orele 8³⁰ - 17⁰⁰. (4439179)

MODIFICĂRI ALE PROGRAMULUI DE TRANSPORT PENTRU COMUNELE BACIU, CHINTENI ȘI FLOREȘTI!

R.A.T.U.C. Cluj-Napoca anunță publicul călător care
utilizează liniile preorașenești 39B, 42 și 49 anularea unor
curse către aceste comune, ca urmare a interesului scăzut,
începînd cu data de 10.12.2001, după cum urmează:

Linia 39B Cluj-Napoca - Chinteni

Zi lucrătoare:

7,30 - 8,00

11,30 - 12,00

13,30 - 14,00

18,30 - 19,00

Linia 42 Cluj-Napoca - Baciu

Zi lucrătoare:

8,30 - 9,00

9,30 - 10,00

10,30 - 11,00

18,30 - 19,00

19,30 - 20,00

Sîmbătă:

8,30 - 9,00

9,30 - 10,00

10,30 - 11,00

11,30 - 12,00

15,40 - 16,00

16,40 - 17,00

17,40 - 18,00

18,40 - 19,00

21,30 - 22,00

Linia 49 Cluj-Napoca - Florești

Zi lucrătoare:

9,40 - 10,00

10,40 - 11,00

Zi repaus:

9,30 - 10,00

10,30 - 11,00

11,30 - 12,00

15,40 - 16,00

16,40 - 17,00

17,40 - 18,00

18,40 - 19,00

22,15 - 22,30

Noile orare sînt afișate la tonetele de vînzare a abonamentelor
și în mijloacele de transport.

BANCA COMERCIALĂ CARPATICĂ

CERTIFICATE DE DEPOZIT
NOMINATIVE ÎN VALUTĂ

Puteți obține informații suplimentare la
sucursala B.C.C. Cluj Napoca,
B-dul Maresal I. Antonescu, Bl. B1
Piața Mihai Viteazu, nr.8, Tel.42.55.62 (4438152)

MILLENIUM

HOTEL-PENSIUNE "COLIBRI"

Cluj-Napoca str. Între Lacuri 57

În perioada 15.12.2001 -

15.01.2002 hotelul nostru va

proceda la cele mai mari reduceri

de prețuri. Astfel, tarifele

obișnuite vor beneficia de reduceri

variind între 10 și 30%, rata

reducerii depinde de numărul de

nopti de cazare.

Rezervări din timp la:

Tel./fax: 064-418.641;

092-322.646

Vă dorim "Sărbători fericite"

și "La mulți ani!" (4438146)

TÂMLĂRIE

PVC cu 3 și 5

camere termice

GERMANIA

KÖMERLING

FERESTRE DE

MANSARDĂ

FAKRO

SC. SCHULER SRL

Str. Brâncoveanu nr. 17

tel. 241105 (5058174)

Pentru a vă asigura în continuare un abonament la ziarul
vă puteți adresa direct la redacția ziarului, str. Napoca nr. 16.

ADEVĂRUL de Cluj

În atenția publicului călător!
Începând cu data de 8.12.2001, se suspendă, în zilele de sâmbătă, cursele liniei 49 de autobuze pînă la Piața auto, urmare a interesului scăzut al publicului călător.

VIA Canada

Firmă de avocați din Canada specializați în Legea Imigrației căutăm pt. biroul din CLUJ NAPOCA

SECRETARĂ

Cerințe   **Oferim**

Min 2 ani experiență în munca de birou / relații cu publicul   Carte de muncă
Post stabil de lună   durată

Trimiteți CV cu poza prin fax la 059 - 206020

(5066518)

În perioada Sărbătorilor, C.E.C. creditează integral populația pentru cumpărarea de bunuri de folosință îndelungată și autoturisme

În perioada Sărbătorilor de iarnă și de Paști, respectiv în lunile decembrie, ianuarie, aprilie și mai, prețul bunurilor de folosință îndelungată și al autoturismelor poate fi creditat integral (fără avans). Informații se pot obține la numărul de telefon: 19.85.15, 19.85.16, 19.85.17, interior 127, 113, 116

Cititi zilnic

ADEVĂRUL de Cluj

ziar independent

MATRIMONIALE

- Studentă simpatică, discretă, ofer companie, masaj oriental, domnilor civilizați, manierați. Tel: 16-62-48 între orele 8-24. (1568482)

VÎNZĂRI CUMPĂRĂRI

- Vind ALCATEL 501, nou, vibrații, agendă, alarmă, mic, față aluminiu, stand by 120 h și 5 ore convorbire cu garanție 1 an. Preț 320 DM. Tel. 094-82.83.60. (4578920)

- Vind apartament 3 camere, parter înalt, zona Pasteur. Tel: 16-66-00; 092-35-41-30. (1610515)

- Vind apartament cu 2 camere în Cluj-Napoca, în litigiu rezolvabil, preț 8.000 USD, cu avans 2.000 USD, garantat cu apartamentul. Lăsați mesaj cu nr. telefon și nume, precizând că vă interesează acest apartament. Tel. 095-19-87-44. (1567304)

- Vind fără intermediari, apartament 3 camere confort mărit, în Zorilor, str. Observatorului, finisat, 2 băi, terasă 21 mp, preț 22000 USD negociabil. Tel: 12-43-53; 094-97-15-51. (1610586)

- Cumpăr apartament cu două camere în Mănăstur, confort 1 sau unic. Ofer 325 mil. lei. Tel: 16-58-20. (1610503)

- Vind urgent cu 20 la sută sub prețul pieții apartament trei camere decomandate, telefon, parchet, gresie, faianță, etaj 4, posibilitate mansardare, orientare sud, str. Observatorului. Tel: 13-54-80. (1569173)

- Vind autocamion Kamaz 5410, an 1992, carosat, Dacia Papuc, an 1995. Prețuri negociabile. Tel: 094-63-21-75. (1610579)

- Vind cameră video "Sony". Tel: 41-95-94; 092-36-54-20. (1610559)
- Vind teren 1000 mp în Colonia Făget Pădure. Tel: 41-95-94; 092-36-54-20. (1610560)

- Vind dulap cu 3 uși și bibliotecă cu masă rabatabilă, ieftin. Tel: 16-82-76. (1610568)

- Vind tablou Elena Popeea, 30x40 flori și 2 trofee splendide de cerb. Tel: 43-14-70; 090-06-82-42. (1610584)

- La 30 Km de Cluj și 16 Km de Gherla vind gospodărie țărănească compusă din: casă, bucătărie de vară, șopron din lemn (30m x 6m), grajd nou (neterminat), curte foarte mare și grădină de 40 ari, cu apă curentă la stradă și tractor U 650 cu plug și remorcă de 5 tone, basculabilă în perfectă stare de funcționare, sau schimb la înțelegere cu apartament 3-4 camere în Cluj-Napoca. Telefoane: 062-27-66-21; 098-59-30-34; 094-57-38-23. (1610465)

- Cumpăr albume de artă, cărți filozofice, dicționare, volume de poezii. Telefon 095-25-30-97. (1610497)

- Vind blană Bizam, lungă nr. 48. Tel: 13-75-46. (1610607)

- Vind OPEL KADETT, 1984, 4 uși, 1.300 cmc, alb, trabă, consum 6 l / 100 km (medie), P.F., C.I., VT 2002 iunie, RAR 2003. Preț 2.200 DM (negociabil). Tel. 094-82.83.60. (4578920)

DIVERSE

- Angajăm șomeri, elevi și studenți. Se oferă 2.700.000 lei/lună, carte de muncă și calificare la locul de muncă. Relații la tel: 064/44-01-99 între orele 11.00-16.00. (1610608)

- Se caută dansatoare pentru Night Club în Italia. Preselecție în data de 13 și 16 decembrie la ora 18,00 în str. Oltului nr 80, bloc V2, apartament 20. Tel. 094-24-54-47. (1567240)

- Vind goblenuri, în rate sau cós la comandă orice model. Tel: 15-38-93. (1610606)

- Angajăm persoană pentru urmărirea evidenței de gestiune pe calculator. Tel. 26-52-60; 26-52-62. (1567277)

- În conformitate cu Legea nr. 137/1995, SC "SG. Șerban" SRL anunță începerea demersurilor pentru obținerea autorizației de mediu pentru obiectivul stație distribuție carburanți situat în sat Copăceni, comuna Săndulești, DN 1 km 453+300, județul Cluj. Eventualele sesizări și sugestii numai pentru factorii de mediu se vor depune la sediul APM Cluj, Calea Dorobanților nr. 99. (1569208)

- În conformitate cu Legea nr. 137/1995, S. C. Medivet Bogdan-Cabinet Veterinar S. R. L. anunță începerea demersurilor pentru obținerea autorizației de mediu pentru obiectivul cabinet medical veterinar, tratamente, consultații, intervenții chirurgicale situat în Cluj-Napoca str. Cimpului nr. 141. Eventualele sesizări și sugestii numai pentru factorii de mediu se vor depune la sediul APM Cluj, Calea Dorobanților nr. 99. (1567298)

- S. C. Comagroprod Olivia Cluj este chemată în judecată în calitate de pîrită la Tribunalul Cluj, în dosar nr. 9899/2001 cu termen la 15 ianuarie 2002, camera 14, ora 9,00 în proces cu reclamanta S. C. "Fenix Pro" S. R. L. Cluj avînd ca obiect recuperarea chiriei restante și a cheltuielilor de întreținere. (1567310)

PIERDERI

- Pierdut tichet de masă seria 09954 pe numele Gombar Arpad. Îl declar nul. (1610602)

- Pierdut tichet de masă seria 09953 pe numele Mezei Zsuzsanna. Îl declar nul. (1610603)

- Pierdut carnet de student pe numele Magheru Mihaela Claudia. Îl declar nul. (1569206)

- Pierdut legitimație acces la biblioteca Universității "Bogdan Vodă" pe numele Roșan Cornelia. O declar nulă. (1569209)

- Pierdut legitimație de familie Ratic pe numele Găvrus Daniela. O declar nulă. (1569211)

- Pierdut certificat acționar nr. 054167 seria A pe numele Pop Ana. Îl declar nul. (1569215)

- Pierdut certificat calificare electrician seria F nr. 343209 eliberat de S. C. Hidroconstrucția S. A. - Sucursala Ardeal. Îl declar nul. (1567297)

- Pierdut legitimație de reducere transport pe numele Lazin Alina. O declar nulă. (1567303)

REPARAȚII Zeno

APARATURĂ FOTOGRAFICĂ REINHARDT
Calea Mănăstur, nr. 8, Cluj-N.

Tel.: 092/460-169; 064/42-50-96

S.C. ECCOCASA S.R.L.

Str. Plopiilor nr. 25
Tel. 429.674, 093-375.469
095-235.668

- Vind apartament 3 camere în Plopiilor Vechi, proaspăt finisat, ocupabil imediat, bun și pentru sediu firmă, preț 16.000 USD. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)
- Vind casă 4 camere, 2 băi, 150 mp suprafață utilă și 280 mp grădină, preț 60.000 USD negociabil în P-ța 14 Iulie. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

- Vind apartament 4 camere în Plopiilor, etajul 1 din 4, luminos și finisat. Preț 28.000 USD. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)
- Vind apartament 3 camere, 110 mp, în Plopiilor Vechi, parter înalt cu balcon închis. Preț 26.000 USD. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

- Dă în chirie apartament 4 camere plus plus dependințe de 150 mp, pe strada Iuliu Maniu lângă Hotel Victoria, preț 1.000 USD/lună, bun pentru sediu firmă sau reprezentanță. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

- Vind vilă pe str. Cometei, 3 nivele a 110 mp/nivel, singur în curte, cu 500 mp teren. Preț 80.000 USD negociabil. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

- Vind parter în vilă pe str. Galileo Galilei (Cetățuie), 2 camere plus dependințe. Preț 25.000 USD neg. Tel. 429.674. (Ag.i.)

- Vind apartament în vilă, singur pe palier, etaj 1, pe str. Crișan, 4 camere, 135 mp, preț 48.000 USD. Tel. 429.674. (Ag.i.)

- Vind teren în Gheorgheni, 5.800 mp, front 140 m, lângă capătul liniei trei, preț 12 USD/mp. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

- Vind urgent 2 camere confort sporit în Plopiilor Vechi, superfinisat, cu logie, G.F. și termopan la 23.000 USD. Tel. 429.674, 093-375.469. (Ag.i.)

Simțiți că vă apasă ceva?

Simțiți că nu mai puteți trăi în această lume în continuă mișcare?

Informațiile pe care le găsiți în paginile ziarului nostru vă pot salva!

DECESE COMEMORĂRI

- Nu credeam să-nveți a muri vreodată... Vei rămîne veșnic alături de mine. Pios omagiu celui care a fost prof. RADU TRAIAN. În mormîntarea va avea loc sîmbătă, 8.12.2001, ora 13.00 la Cimitirul Central. Soția Angela. (1610599)

- Un ultim omagiu fratelui meu drag, prof. RADU TRAIAN. Dumnezeu să-l odihnească în pace! Florica, Mădălina și Costel. (1610600)

- Cu nemărginită durere anunțăm trecerea în veșnicie a iubitului nostru tată, socru și bunic IOAN MĂRCUȘ, de 83 de ani. În mormîntarea va avea loc luni, 10 decembrie 2001, orele 11.00, la Cimitirul Central. Dumnezeu să-l odihnească în pace! Familia îndoliată. (1610611)

- Cu profundă durere, anunțăm încetarea din viață a dragului nostru soț, tată, frate și unchi VARGA ALEXANDRU, în vîrstă de 67 ani. În mormîntarea va avea loc în data de 10 decembrie 2001, orele 13.00, la Capela Nouă, Mănăstur. Odihnească-se în pace! Va rămîne veșnic în inimile noastre. Familia îndurerată. (1610618)

- Cu inimile pline de durere anunțăm încetarea din viață după o grea suferință a scumpului nostru fiu, frate, cumnat și unchi GHERMAN ALEXANDRU în vîrstă de 50 de ani. Mama Anuța, sora Mărioara, cumnatul Săndel și nepoțul Călin. Odihnească-se în pace! (1569212)

- Cu inimile zdrobite de durere anunțăm încetarea din viață a iubitei noastre mame, ANA GOGA, în vîrstă de 84 de ani. Nu te vom uita niciodată. Titus, Stela, Tudor, Marius. În mormîntarea va avea loc în data de 8 decembrie 2001, orele 11,00 la Cimitirul Central. Odihnească-se în pace! Familia îndurerată. (1567299)

- Cu adîncă durere în suflet anunțăm încetarea din viață a celei care a fost iubita noastră mamă, ANA GOGA. Odihnească-se în pace. Nora, Vlad, și Voicu Enăchescu. (1567300)

- Cu condoleanțe și compasiune ne alăturăm durerii prin care trec Mia și Dan, la pierderea dragului lor soț și tată, dr. NICOLAE MILEA. Luci și Anton Drăghici. (1610610)

- Sintem alături de colegul nostru Feraru Marius la trecerea în neștiință a mamei soacre. Colegii de la Federalcoop Cluj. (1569203)

- Sintem alături de colega noastră, profesor Stela Feraru la marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi. Sincere condoleanțe. Colectivul Liceului de Muzică "Sigismund Toduță". (1569204)

- Pe această cale transmît doamnei Radu Angela sincere condoleanțe la trecerea în neștiință a celui care i-a fost soț, profesor RADU TRAIAN. Dormi în pace bunul meu prieten. Din partea lui Cojocaru Dumitru. (1569205)

- Un ultim omagiu dragii noastre JENNY. Luci și Nana. (1569210)

- Sincere condoleanțe kolegei noastre Luminița Cofirlă, la trecerea în eternitate a bunicii sale. Odihnească-se în pace. Colegii de serviciu de la I.T.M. Cluj. (4578566)

- Sintem alături de doamna Angela Radu în greaua încercare pricinuită de trecerea în eternitate a soțului drag, TRAIAN. Dumnezeu să-l odihnească în pace! Condoleanțe familiei îndurerate. Vecinii de la scara I. (1569213)

- Sincere condoleanțe kolegei noastre Mariana Mărcuș la trecerea în eternitate a socrului său. Colegii. (1569214)

- Sintem alături de sora, cumnata și nepotul Bogdan în aceste clipe grele prin care trec la decesul soțului și tatălui drag, GHERMAN ALEXANDRU. Familia Răcășan. (1567294)

- Sintem alături de colega noastră Gherman Ana, în aceste momente triste la pierderea soțului drag. Transmitem sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune familiei îndoliată. Colectivul de la Multiplicare - U. B. B. (1567302)

• Foștii colegi și colaboratori din Institutul Oncologic "I. Chiricuță" Cluj-Napoca, își exprimă profundul regret la trecerea la cele veșnice a doctorului NICOLAE MILEA, care, cu abnegație profesională și aleasă omenie, timp de aproape două decenii, s-a pus în slujba celor aflați în suferință în instituția noastră. Asigurăm îndoliata familie de întreaga noastră compasiune. (1567305)

• Un ultim omagiu fostei noastre colacatate, VARGA IOANA și sincere condoleanțe familiei îndoliate, din partea Asociației de Locatari, din str. Bizușa nr. 8. (1567306)

• Împărțim durerea colegului nostru, profesor Mihai Mărcuș, la despărțirea de distinsul său părinte. Pios omagiu celui dispărut, condoleanțe întregii familii. Colectivul Liceului Teoretic "Nicolae Bălcescu". (1567307)

• Sintem alături de bunul nostru coleg și prieten, profesor Mihai Mărcuș, în durerea pierderii tatălui. Colegii din catedra de matematică a Liceului Teoretic "Nicolae Bălcescu". (1567308)

• Noi, elevii clasei a VI-a B din Liceul Teoretic "Nicolae Bălcescu", cu profundă durere transmitem domnului diriginte, Mihai Mărcuș, compasiunea noastră la pierderea părintelui drag. Fie-i țărâna ușoară! Colectivul clasei a VI-a B. (1567309)

• Comemorăm cu profundă tristețe nouă ani de la trecerea în eternitate a tatălui meu GHEORGHE BURDEA. Dumnezeu să-l odihnească în pace. Fiul. (1567242)

• S-au scurs un an de lacrimi și durere de când a plecat dintre noi scumpul nostru soț, tată, bunic și socru CRIȘAN GHEORGHE. Slujba de pomenire va avea loc în Someșeni la biserică în data de 9.12.2001, ora 12.00. În veci nemîngiați soția Anuța și fiul Titi cu familia. (1610582)

• Au trecut 6 săptămîni de când a plecat de lingă mine pentru totdeauna scumpa mea soție CORINA, lasîndu-mă singur pe lumea aceasta cu lacrimile și durerea singurătății. Nu te voi uita nici o clipă cît voi fi în viață cumpă mea CORI. Mă voi ruga bunului Dumnezeu ca sufletul tău bun să aibă odihnă veșnică. Slujba de pomenire va avea loc la biserica ortodoxă din cartierul Iris, duminică, 09.12.2001, la ora 12.00. Soțul Gusti. (1610601)

• Astăzi, se împlinesc 6 luni de lacrimi și durere de când ne-a părăsit scumpul nostru soț, tată, socru și bunic GOGEA GRIGORE. Trecerea timpului nu va putea șterge chipul tău din gîndurile noastre. Dumnezeu să-ți vegheze somnul. În veci nemîngiați soția Virginia, copiii Violeta, Doina și Florin cu familiile. (1610604)

• Duminică 9 decembrie, se împlinesc 3 ani de când scumpa noastră PUIȚA-OLIMPIA DOMȘA, a plecat dintre noi. Amintirea ei o vom purta mereu în sufletele noastre. Dumnezeu s-o odihnească. Familia. (1610613)

• Trecerea timpului ne aduce în sufletele întristate ale familiei, pe cel care a fost ing. GROZAV VICTOR, de la a cărui dispariție se împlinesc 10 ani. Soția Emilia, nepoții Romana și Andrei, copiii Simona și Sorin cu familiile. (1610617)

• Un pios omagiu la 12 ani de la dispariția dintre noi a dragului nostru inginer ILIE CHIOREAN. Odihnească-se în pace! (1569124)

• Se împlinesc 5 ani de la dispariția fulgerătoare de scumpul nostru soț, tată și bunic PETEAN MIHAI din Gherla. Amintirea blîndeței lui neasemuite ne este întipărită pe veci în inimă. Comemorarea va avea loc duminică 9.12.2001 la Catedrala Ortodoxă Gherla. Dumnezeu să-l odihnească în pace! Familia. (1569185)

• Cu aceeași nesfînsă durere și dor nemărginit, anunțăm împlinirea a șase săptămîni de la trecerea în eternitate a scumpului nostru FLUIERAȘ GAVRIL. Nu te vom uita niciodată și-l rugăm pe bunul Dumnezeu să-ți odihnească sufletul în pace! Părinții Fluieraș Vasile și Ana, sora Chira Livia Viorica cu soțul Simion și fiecele Ioana și Sorana. (1569197)

• Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață, după o grea suferință, a scumpului nostru soț și tată, GHERMAN ALEXANDRU, în vîrstă de 50 de ani. Înormintarea va avea loc luni, 10.12.2001, orele 14,00 de la Capela Nouă a Cimitirului Mănăstur. Odihnească-se în pace! Soția Uța și fiul Bogdan. (1567301)

CURSURI CENTRAS

În cadrul componentei "Dezvoltarea Sectorului Asociațiv", Centrul de Asistență pentru Organizații Neguvernamentale și-a anunțat oferta de instruire pentru anul 2002. Conform Buletinului "Voluntar", tematica de instruire include: management de proiect; management organizațional; planificare strategică; elaborarea propunerilor de finanțare; strîngere de fonduri; comunicare, imagine și relații publice; campanii de comunicare publică; management de resurse umane; managementul voluntarilor; marketing non-profit. Cursurile CENTRAS nu au o planificare și un format strict, ci sînt create în funcție de nevoile de instruire identificate de solicitant și organizate în perioadele propuse de aceștia. Cursurile se adresează în special organizațiilor nonguvernamentale, administrației publice locale și centrale, dar pot fi adaptate și pentru alte categorii de public: voluntari, jurnaliști, studenți etc. Totodată, menționează "Voluntar", CENTRAS poate asista și procesul intern de evaluare a necesității de training a instituției (need assesment).

Cursurile reprezintă "procese complexe de instruire pentru adulți prin metode interactive și învățare experiențială". Fiecare modul este susținut de formatori cu experiență practică în sectorul non-profit, dar și în domeniul predat, și evaluați în funcție de calificativele primite de la participanți în cursurile susținute pînă acum. Conținutul și agenda cursurilor sînt adaptate

nevoilor de învățare ale participanților, dar și solicitării organizatorilor; durata medie a unui curs este de o zi și jumătate. Detalii privind conținutul și costul cursurilor vor fi puse la dispoziția solicitanților la cerere, ținîndu-se cont de dimensiunea și complexitatea solicitării (număr de participanți, număr de ore de curs, tematici abordate, complexitatea suportului de curs, alte servicii solicitate - studii de caz, baze de date, organizare logistică, organizare de evenimente conexe etc).

Anul acesta CENTRAS organizează zece cursuri speciale pentru ONG-uri. Pentru a beneficia de unul dintre ele, este necesar ca minim cinci organizații nonguvernamentale dintr-o regiune să trimită o solicitare comună pentru una dintre temele de curs și să asigure o prezentă la curs de minim 16 participanți. Cheltuielile legate de deplasarea trainerilor și elaborarea materialelor de curs sînt asigurate de CENTRAS. Au prioritate cererile bine argumentate provenite din zone sau domenii care nu au beneficiat de instruire. Un alt criteriu de selecție este disponibilitatea ONG-urilor locale de a se implica în asigurarea logisticii: sala, facilitarea cazării și mesei pentru formatorii care se vor deplasa în orașul respectiv. Solicitățile pot fi trimise pînă la data de 20 decembrie a.c. Alte informații, prin e-mail: centras@fx.ro.

(M. T.)

Secretară particulară sau... amantă?

Un prosper om de afaceri clujean, patronul unei agenții imobiliare are un hobby. Îi place la nebunie femeile tinere. Mai ales secretarele, pe care le schimbă ca țigani cailor. Cum i se pune "pata" pe o tinerică sexy, i se încălzesc hormonii și îi face propuneri avantajoase. Salariu bun, condiții de muncă excelente și... clipe de amor în weekend la cabana lui de la Băișoara. Cel mai mult a rezistat în funcția de "secretară particulară" fosta lui soție.

Era însă perioada de început, cînd agenția funcționa în apartamentul conjugal și avea trei angajați: "Romeo" (adică el) - director general, Daniela (viitoarea soție), secretară, și un pensionar - agent de vânzări. Nemulțumită de leafă, logodnica a solicitat înainte de a legaliza relația cu "patronul",

să fie promovată director general adjunct. Omul strîns cu ușa a acceptat numai dacă i se îndeplinește o singură condiție: să angajeze o nouă secretară. Părțile fiind de acord, a organizat un concurs pentru postul vacant de secretară. Selecția celor șase candidate i-a revenit, bineînțeles, patronului.

După "interviu" au mai rămas în concurs doar... două tinere superbe. Romică era în dilemă. Nu se putea decide. După interviu a urmat proba practică: servirea cafelei, lucru la calculator, expedierea corespondenței, primirea clienților și mai multe ore de cunoaștere reciprocă. La acest "test" una din candidate a refuzat să intre în dormitor pentru discuția confidențială legată de... salariu.

Cealaltă femeie a acceptat cu o condiție, să nu fie ținută după program, avînd un soț gelos și o soacră care îi făcea zile fripte, cînd întîrzia de la serviciu.

După mai multe ore de "cunoaștere reciprocă" în compania patronului, femeia a fost angajată secretară particulară. Întrebată de celelalte candidate cum a reușit, a răspuns sec: "Reușești dacă ai o lingură de miere în plus..."

Secretara a rezistat în funcție doar cîteva săptămîni. Într-o zi, a fost prinsă în flagrant, în așternut cu patronul, de chiar Daniela, "șefa" agenției. A urmat o pîruială de zile mari. Scandalul s-a încheiat după ce cei doi "asociați" au... divorțat.

De atunci, la agenție au fost angajate în doi ani, șapte secretare. Toate angajate pe un principiu: "secretarele particulare trebuie să fie cele mai bune amante".

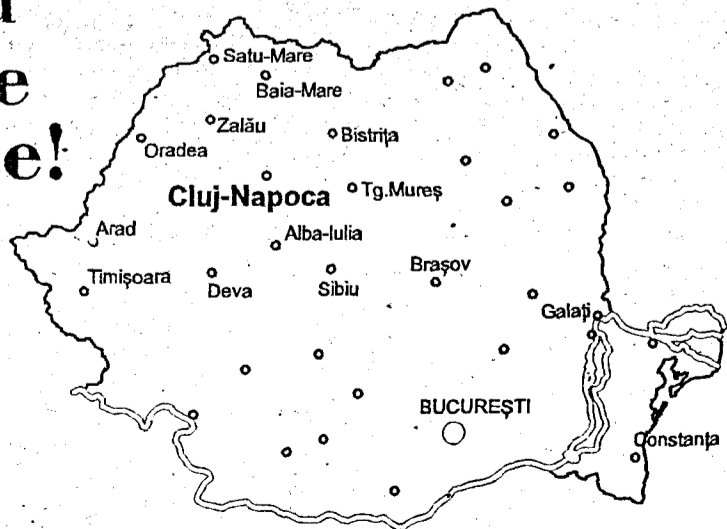
B. ZAGORE

AGENȚIA DE PUBLICITATE

CE
Napoca

oferă tuturor persoanelor juridice servicii de publicitate și campanii promoționale în presa locală și centrală

mai
simplu
nu se
poate!

ADEVĂRUL de Cluj,
str. Napoca nr. 16, tel/fax: 064/ 19-73-04

Curiozități - Curiozități

• Lac fără fund. "Lacul fără fund" așa este numit lacul din partea estică a parcului băilor din Ocna Sibiului. Înainte a fost ocnă de sare, care s-a prăbușit și s-a format un lac cu adîncimea de 34,5 m. Asemănător cu lacul Ursu de la Sovata, "lacul fără fund" are la suprafață pînă la cca. 2 m, o pînză de apă dulce, cu temperatura între 20-40°C, dar mai jos de 2 metri temperatura scade treptat, ceea ce constituie un fenomen deosebit, aproape unic în lume.

• Eruptie zgomotoasă. Vulcanul Krakatau din Indonezia a erupt exploziv la 27 august 1883 (după documentele vremii) și a produs un zgomot atît de puternic că s-a auzit pe o zecime din suprafața pămîntului! Ce panică a produs?

Ioan N. URECHE (INU)

Admiterea 2002

Admiterea 2002 la Universitatea "Babeș-Bolyai" se face în structura administrativă din anul anterior, la care se adaugă secții de specializare noi: Antropologie Culturală (la Facultatea de Studii Europene), Literatură comparată (la Facultatea de Litere), Turism și Istorie (la Facultatea de Istorie și Filosofie), Chimie în limba engleză, Studii economice în limba germană și altele.

Senatul Universității "Babeș-Bolyai" a aprobat înnoirea modalităților de admitere. În acest sens, admiterea cîștigătorilor de olimpiade sau de concursuri naționale, conform legislației în vigoare, va putea să înceapă deja în luna mai, încît cei care întrunesc condițiile pînă la acea oră să poată fi declarați admiși imediat pentru anul universitar 2002-2003.

Admiterea la Învățămîntul Deschis la Distanță pentru cei care posedă diploma de bacalaureat va fi deschisă în lunile aprilie - mai, astfel încît candidații să cunoască din timp rezultatul admiterii.

La unele specializări admiterea trece în sistemul de comunicații electronice și se va realiza atît în Cluj, cît și în cele 18 colegii ale Universității "Babeș-Bolyai" din țară. Astfel se reduce substanțial timpul pe care candidații și părinții trebuie să-l cheltuiască cu admiterea.

Rectoratul Universității "Babeș-Bolyai" va iniția și alte măsuri pentru a realiza o admitere 2002 concludentă, dar cît mai eficientă și mai compatibilă cu sistemul european actual de admitere.

Biroul de Presă al Universității "Babeș-Bolyai"

„SĂPTĂMÎNA SPORTIVĂ” PE TVR 2

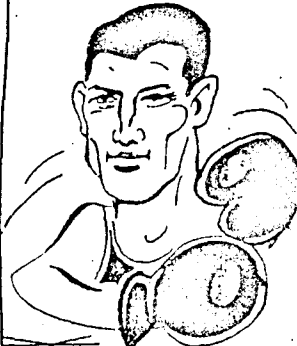
Studioul teritorial Cluj al TVR își găsește, începând de azi, un spațiu generos pe „sticla” TVR 2, în noua grilă de programe. Luni, de la ora 19,00, start în talk-show-ul moderat de Ionel Banu, care își propune să pună în discuție problemele majore cu care se confruntă sportul românesc, transilvănean și, nu în ultimul rând, clujean. Așadar, în fiecare zi de luni a săptămânii, de la ora 19,00, pe

TVR 2, „SĂPTĂMÎNA SPORTIVĂ”. Invitații primei emisiuni - Teodor Mateescu (redactor, Radio România Actualități) și Cristian Bara (redactor șef adjunct al ziarului nostru), alături de moderatorul Ionel Banu, vor discuta despre cauzele, efectele și posibilele soluții de rezolvare a crizei prin care trece sportul românesc, în general, și cel clujean, în special.

CRONICA RINGULUI

• Adrian Diaconu la cota "5"

Adrian Diaconu, care face parte din gruparea "INTERBOX" - Montreal (Canada), urcă în topul celor mai buni boxeri ai categoriei mijlocie de la meci la meci. Astfel, românul supranumit și "RECHINUL", în meciul cu nr. 5 l-a "lichidat" pur și simplu, după numai un minut și jumătate, pe François Dorion, învingându-l prin K.O.. Este a cincea victorie consecutivă din tot atâtea meciuri sustinute și din care 4 au fost prin K.O. în prima repriză. Astfel, Adi păsește pe cărarea bătătorită de Leonard Doroftei în ringul profesionist. Meciul a avut loc în sala "Molson Center" din Montreal, la gală asistând cca 20 mii de spectatori care l-au aplaudat frenetic. Datorită stilului său de a

ADRIAN DIACONU

boxa, a devenit în scurt timp preferatul publicului.

• Fetele pe podium la campionatele mondiale din SUA

Recent, au avut loc în orașul Scranton (Pensylvania) campionatele mondiale de box - feminin ediția I. Camelia Negrea, la categoria 45 kg, și Diana Ungureanu, categoria 51 kg, (lotul României a fost format din șase fete) vor intra în enciclopedia boxului feminin, ca urmare a celor două medalii de bronz cucerite. La aflarea performanțelor realizate de cele două sportive, președintele federației române de box, Iosif Armaș, a declarat că ele vor fi premiate pe măsura performanțelor realizate.

• Vladimir Teodorescu a părăsit ringul vieții

Fostul boxer și mai apoi reputat arbitru republican, Vladimir Teodorescu, în vîrstă de 69 ani, ne-a părăsit, plecînd în lumea umbrelor. Pe cei care l-au cunoscut și l-au îndrăgit, afit ca om, cit și ca sportiv, îi rugăm să-i păstreze un moment de reculegere.

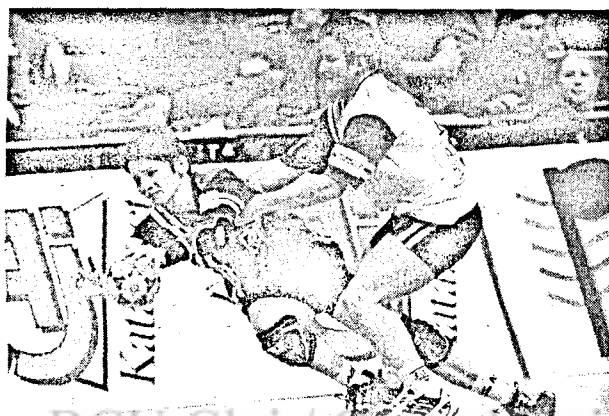
Coriolan IUGA

PE SEMICERC

Merano/
CM 2001

REDUCEREA LA ABSURD

Joi, România a suferit a treia înfrîngere consecutivă în grupa de la Merano, de data aceasta în fața Suediei (22-26), formație care ne-a condus - ca și precedentele două adversare - Spania și Angola - da capo al fine. De data asta, însă, la o diferență (și) mai dramatică. Vezi acel 22-15 din jurul minutului 40, "vreme" la care în meciul cu Spania presam egalul: 20-21 și 21-22 (care, din păcate, n-avea să vină), iar în cel cu Angola egalasem la 20 și 21. Ceea ce ilustrează că meciul cu Suedia

BCU Cluj / Central Only

SUB PANOU

"U" B.V. ACSA - Olimpia se joacă în devans, duminică

După cum s-a anunțat, meciurile etapei a VII-a a Diviziei feminine sînt programate azi, în cadrul căreia se vor juca și partidele "U" Bogdan Vodă ACSA - CET Govora (Sala Sporturilor "Horia Demian" - ora 12) și Someșul Dej - Olimpia București. Beneficiind de înțelegerea echipei Olimpia, partida dintre aceasta și "U" B.V. ACSA, ce ar fi urmat să se desfășoare în Capitală, pe data de 15 decembrie (în cadrul etapei a VIII-a), va avea loc duminică, de la ora 9,00, în Sala "Horia Demian". (m.i.r.)

- formație fără galoane internaționale - a fost cel mai greu (de pînă acum, bineînțeles!). Iar Suedia nu reprezentase în planurile noastre premergătoare Mondialului nici un fel de pericol (cum de altfel nu reprezentase nici Spania și cu atît mai puțin Angola), din moment ce principalul strateg român, Dumitru Muși, preconiza, îl citez: "Un loc cit mai bun în grupă, dacă se poate chiar primul, astfel ca în optimi, unde se joacă în cruce, să întîlnim o formație clasată pe locurile 4-3, adică mult mai modestă, pentru a nu avea astfel probleme în drumul spre fazele superioare ale competiției". Acolo unde se tranșează medaliile. Fiindcă - știți, desigur, obiectivul - ținta României este (era?) medalia. Sau "spargerea plafonului locului 4", cel deținut de tricolore la precedentele două mari competiții: Mondialul '99 și Europenele 2000.

Or teribilul declin dintre intenție și faptă (obiectiv/împlinire) trădează faptul că n-avem (sau am pierdut?) măsura realităților petrecute în lume, implicit nivelul la care noi ne situăm, de unde aruncarea noastră în luptă buimac, cu capul înainte, la sacrificiu. Fiindcă meciul cu Suedia exact asta a trădat: un război purtat cu arme ruginite, cînd arsenalul adversarei era din oțel veritabil și bine lustruit. Fapt ce trimite (cum m-a trimis pe mine un tehnician - numele lui într-un proxim interviu - consultat imediat după dezastrul de joi seara) să căutăm cauza-cauzelor: baza materială precară și învechită a handbalului românesc, calitatea îndoielnică a campionatului intern (unde se trișează - cum se trișează la fotbal - ceea ce imprimă jucătoarelor o optică deformată asupra valorii), metodele instructive ieșite de mult la... pensie sau nevalide internațional. Și atunci de ce să ne mai intrigăm cînd vedem jucătoarele cum bîjbîie prin ceață în căutarea colacului de salvare!?

Nușa DEMIAN

P.S. Ieri a fost zi de pauză, astăzi și mâine urmînd a se derula ultimele jocuri din grupe, în cadrul cărora România întîlnește (sîmbătă, ora 19,30) Congo și (duminică, 17,30) Ungaria.

FOTBAL-TENIS 8, 9 decembrie, Grupul Școlar Transporturi Cupa SOMEȘUL, ediția a II-a

Datorită unor organizatori ambițioși și bine intenționați - Someșul Tricotaje, F.J.F.T. Cluj, (președinte Dorina Păuna, Grupul Școlar Transporturi) profesorii Daniela și Nicolae Călimac - peste 15 licee clujene s-au înscris la cea de a II-a ediție a Cupei SOMEȘUL, probele de simplu și dublu. În proba de dublu urmînd să participe și echipa Someșul/Dorina Păuna - Monica Todea.

Cîștigătorul probei de simplu îl va avea ca adversar, într-un meci demonstrativ, pe Florin Purice, în timp ce învingătorii la dublu vor întîlni cuplul Florin Purice - Daniel Săsarman.

Oficiază întîlnirile Traian Pop. O misiune deloc ușoară dacă ne gîndim la numărul mare de meciuri din cele două zile.

În ambele zile, 8; respectiv 9 decembrie, meciurile încep la ora 9.

Demostene ȘOFRON

FOTBAL INTERNAȚIONAL

CUPA UEFA - "16"-imi de finală - manșa secundă

O dată cu disputarea partidelor retur din cadrul "16"-imilor Cupei UEFA, a căzut cortina peste toate competițiile europene de club; fotbalul urmînd a reveni în februarie cu etapa a III-a din Champions League. Joi seara s-au disputat ultimele 13 partide retur din Cupa UEFA. Vă reamintim că marți au avut loc alte trei confruntări: BORUSSIA DORTMUND - FC Copenhaga 1-0, RODA KERKRADE - Girondins Bordeaux 2-0 și Lokomotiv Moscova - HAPOEL TEL AVIV 0-1.

Derby-ul acestei faze s-a consumat la Lisabona, unde Sporting nu a reușit să remonteze diferența de două goluri înregistrată în tur, la Milano, pe "San Siro", în favoarea "rossonerilor" lui Carlo Ancelotti.

După o repriză albă, lusitanii izbutesc deschiderea scorului prin "Săgeată", Marius Niculae. A urmat un veritabil asediu la poarta lui Abiatti, însă același Niculae și Mario Jardel s-au întrecut în ratări monumentale, cea mai mare aparținîndu-i brazilianului care a preferat o preluare stîngace în careul advers, în detrimentul unui șut izbăvitor după o centrare semnată Prates și un luft al căpitanului Maldini. Și cum ocaziile în fotbal se răzbuună, oaspeții izbutesc să egaleze prin noul intrat Javi Moreno, care a finalizat elegant o centrare purtînd marca "Guriță", Cosmin Contra.

Iată rezultatele înregistrate, joi seara, în cele 13 confruntări. Echipele scrise cu majuscule au obținut calificarea în faza "optimilor" de finală.

- Hertha Berlin - SERVETTE GENEVA 0-3 (în tur 0-0)
- SC Freiburg - FEYENOORD ROTTERDAM 2-2 (în tur 0-1)
- Brondby BK - AC PARMA 0-3 (în tur 1-1)

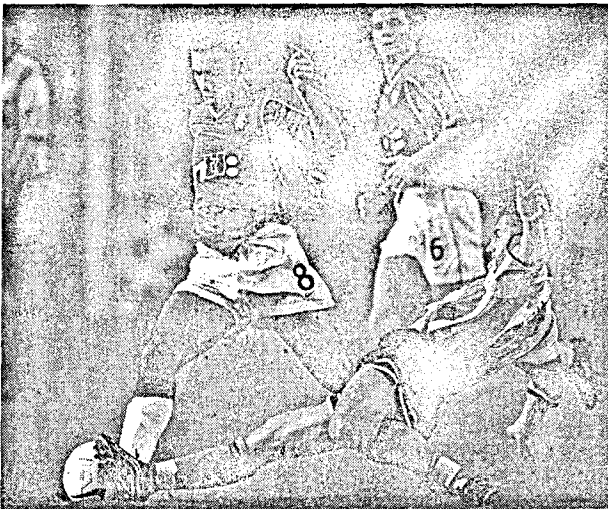
Zvonuri în alb-violet

CFR Cluj intră în vacanță abia pe 17 sau 18 decembrie. Secundul Octavian Abu va pleca, duminică, la București, în vederea susținerii unor examene pentru obținerea carnetului de antrenor categoria a III-a principal, deziderat ce trebuie îndeplinit dacă avem în vedere faptul că CFR va evolua de la anul în eșalonul secund al fotbalului autohton. Șederăa lui Tavi Abu în Capitală se va prelungi pînă pe 20 decembrie, astfel că de pregătirea echipei se va ocupa directorul tehnic Marius Bretan. În ședința generală extraordinară care a avut loc

zilele trecute, Consiliul de administrație al clubului a votat noul statut, asociația sportivă CFR urmînd să devină, potrivit articolului 69, club de fotbal, respectiv societate comercială pe acțiuni, în acest sens urmînd a fi făcute demersuri legale la București.

Reuniunea lotului este programată pe 7 sau 8 ianuarie 2002, o dată cu vizitele medicale, iar locui de desfășurare al cantonamentului a rămas Vatra Dornei (condițiile oferite fiind excepționale).

Cristian FOCSANU

- Real Mallorca - SLOVAN LIBEREC 1-2 (în tur 1-3)
- INTER MILANO - Ipswich Town 4-1 (în tur 0-1)
- LEEDS UNITED - Grasshoper Zürich 2-2 (în tur 2-1)
- OSC LILLE - AC Fiorentina 2-0 (în tur 1-0)
- PSV EINDHOVEN - PAOK Salonik 4-1 (în tur 2-3)
- OLYMPIQUE LYON - FC Bruges 3-0 (în tur 1-4)
- Paris Saint Germain - GLASGOW RANGERS 0-0 (scotienii s-au impus după loteria penalty-urilor) (în tur 0-0).
- Celtic Glasgow - CF VALENCIA 1-0 (spaniolii s-au impus după loteria penalty-urilor) (în tur 0-1).
- Litex Loveci - AEK ATENA 1-1 (în tur 2-3)
- Sporting Lisabona - AC MILAN 1-1 (în tur 0-2).

Cristian FOCSANU

MEMENTO

Sub semnul celor 5 cercuri

8 decembrie

• Punct final acum patru decenii și jumătate, în 1956, al celei de a XV-a ediții a Jocurilor Olimpice de vară de la Melbourne (Australia). Ultima probă, conform tradiției, ar fi trebuit să fie întrecerea pe echipe a călăreților în proba de obstacole, pentru "Marele Premiu al Națiunilor", dar, după cum se știe, din cauza restricțiilor australiene, probele hipice ale "jocurilor" au fost organizate în devans, în vara aceluiași an, în capitala Suediei, la Stockholm. Astfel, "inchiderea" a constituit-o finala turneului de fotbal soldată cu victoria cu 1-0 a formației sovietice în dauna "unsprezecului" iugoslav. "Plavii" au devenit vicecampioni olimpici pentru a treia oară consecutiv. Peste 4 ani, în 1960, ei și-au văzut împlinit visul: la "jocurile" de la Roma ei au cîștigat finala, învingînd cu 3-1 selecționata Danemarcei.

9 decembrie

• J.O. de la Melbourne au constituit cea mai bună prezentă a sportivilor și sportivelor din România, în istoria de pînă atunci a întrecerilor olimpice.

• Medaliați cu aur: Leon Rottmanu (2 titluri la canoa), cuplul Dumitru Alexe, Simion Ismailciuc (la canoa), Nicolae-Lina (box cat. semimijlocie) și Ștefan Petrescu (pistol viteză).

• Medaliați cu argint: Orbán Olga (florete individual), boxerii Mireea Dobrescu (cat. muscă) și Gheorghe Negrea (cat. semigrea).

• Medaliați cu bronz: boxerul Constantin Dumitrescu (cat. semiușoară), Elena Leuștean (gimnastă, sol), echipa feminină de gimnastică (Elena Leuștean, Sonia Iovan-Inovan, Geta Hurmuzache, Elena Săcălici, Elena Dobrovolsky-Fodor și Emilia Vătășoiu - Lită), luptătorul Horváth Francisc (clasic, cat. cocos) și Gheorghe Lykiardopol (pistol viteză). LÁSZLÓ FR.

LUPȚĂ

6 XI

Zilele trecute, un grup de luptători ai secției Gherța a CSS "Viitorul" Cluj-Napoca a participat la un concurs organizat de CSS Tg. Mureș. Elevii antrenorului Valentin Sătmărean au avut o comportare foarte bună, obținînd șase locuri 1 prin Paul Rus (32 kg), Dan Brașoveanu (36 kg), Augustin Jucan (48 kg), Marius Lăcătuș (52 kg), la băieți, și Roxana Crișan (45 kg) și Cristina Costea (56 kg), la fete.

Azi, 8 decembrie, tinerii luptători gherțeni iau parte la un concurs ce se desfășoară la Reghin.

SZ. Cs.

UN ROMÂN LA CURTEA SULTANULUI DIN BRUNEI

Cristi Fedor, fost jucător al Universității Cluj, a trăit recent o experiență unică. Prin intermediul impresarului său de origine americană, Fedor a dat probe de joc în Brunei, la echipa de fotbal a fiului celui mai bogat om din lume. După ce a fost cel mai bun om de pe teren în toate cele 8 meciuri jucate, Fedor a onorat invitația sultanului mostenitor de a-i vizita reședința cu 500 de camere. Fiul sultanului a primit în dar... o bancnotă de 2000 lei. Cu ce scop?

Cristi, cum ai ajuns din divizia "C" (Fedor a jucat ultima oară la Armătura Balii) tocmai în Brunei?

- Cred că a fost norocul vieții mele. Impresarul meu din SUA, cu care țin legătura prin intermediul metului, mi-a propus o variantă și, întrucât era foarte avantajoasă din punct de vedere financiar, am stat prea mult pe gânduri.

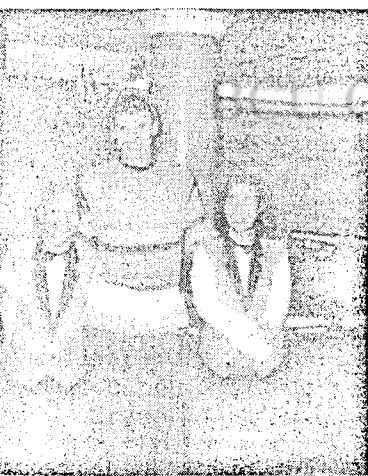
N-am auzit prea multe de fotbalul din Brunei...

- Adevărul e că nici eu, dar la fața locului am descoperit multe chestii interesante. Fiul sultanului, care s-a întors recent de la Oxford, a prins în Europa fotbalul și, cum se știe, i s-a pus "pata" să-și facă echipă de fotbal. Asta se întâmpla anul trecut. Acum avea nevoie de patru jucători noi și momentul în care am ajuns

acolo am descoperit un adevărat Turn Babel de fotbaliști. Erau la probe câțiva europeni, nigerieni, camerunezi și alți fotbaliști din toate colțurile lumii. Concuranță adevărată mai ales la C.V.-uri, mulți dintre pretendenții la un loc în echipa prințului fiind foști internaționali. Oricum, n-a fost ușor...

Să nu-mi spui că aveau și condiții pentru fotbal, doar e un stat musulman!

- Păi să încep cu stadionul. 60.000 de locuri, gazon ca masa de biliard, iar nocturna, deși la toate meciurile a fost folosită doar la 1/3 din capacitate, era mult peste cea din Ghencea! Am jucat

8 meciuri, toate titular și, n-aș vrea să crezi că mă laud, dar mi-a ieșit totul la mare artă. Am dat 5 goluri și la sfârșit am primit din partea prințului cea

mai mare notă, 9. Doar eu și portarul naționalei Liberiei am primit această notă așa că de la anul am mari șanse să evoluez în Brunei.

Campionatul cum e?
- Păi nu prea e! Există trei turnee anuale și asta e totul.

Colegii?
- Localnicii sînt niște fotbaliști cu mare disponibilitate la efort, dar tactic sînt indisciplinați. Acum, cu străinii, s-a schimbat mult stilul de joc, dar valoarea echipei e undeva în coada diviziei "B" de la noi. Doar condițiile financiare sînt mult peste!

Spuneai că prințul mostenitor ți-a acordat cea

mai mare notă. Te-ai întilnit cu el?

- Am fost primit chiar la palat. Ceva imposibil de descris. Țin minte că am mers mai bine de un kilometru în interiorul proprietății pînă să ajung la o aripă a palatului. Palat care avea exact 500 de camere, fiecare cu linie telefonică proprie, iar la subsol garajele gemeau de ultimele modele de Ferrari. A fost chiar o chestie amuzantă la palat... I-am spus prințului că mi s-au rătăcit bagajele pe aeroport și nu am echipament. L-a chemat atunci pe trezorerierul clubului și împreună cu el m-a trimis la un magazin de unde să-mi aleg tot ce am nevoie.

Ca-n povești! Bine, nici eu n-am rămas dator. Eram "blindat" cu cadouri pentru priint, i-am dat... 2.000 de lei, bancnota cu eclipsa!

Ai stat, totuși, trei săptămîni. Cu ce ți-ai "omorît" timpul în zilele în care nu jucai?

- Posibilitățile de petrecere a timpului liber sînt cam ciudate. Pentru noi, europenii, se rezumă la un parc de distracții, o plajă, ce-i drept decupată parcă din Rai și plimbările prin oraș. Discotecile nu există, alcoolul e interzis prin lege, e caz penal dacă bei o bere, iar fetele sînt ațit de drăgute că nu știi precis care le e fața și care spatele. Ca să nu mai zic că, bineînțeles nu e cazul la mine, dar dacă ești prins cu droguri mai ai de trăit vreo două săptămîni.

Nu-i chiar o viață de vis pentru un român normal, daramite pentru un fotbalist!

- Lasă că se compensează pe altă parte. Așa am putut să văd și eu pentru prima dată în viață acoperișuri din aur și curățenie de poți minca de pe jos!

Tare sultanul!

- Aproape toate clădirile îi poartă numele. Apoi locuitorii nu au grija impozitelor, a facturilor de curent, apă sau gaz. Sînt gratis! Casa și mașina le plătești printr-un sistem de rate avantajos în... 100 de ani! Toți tinerii din Brunei au reducere de 90 la sută la excursiile în Japonia și nu are rost să mai continui pentru că ți-ai dat seama că e ceva cu totul diferit de România!

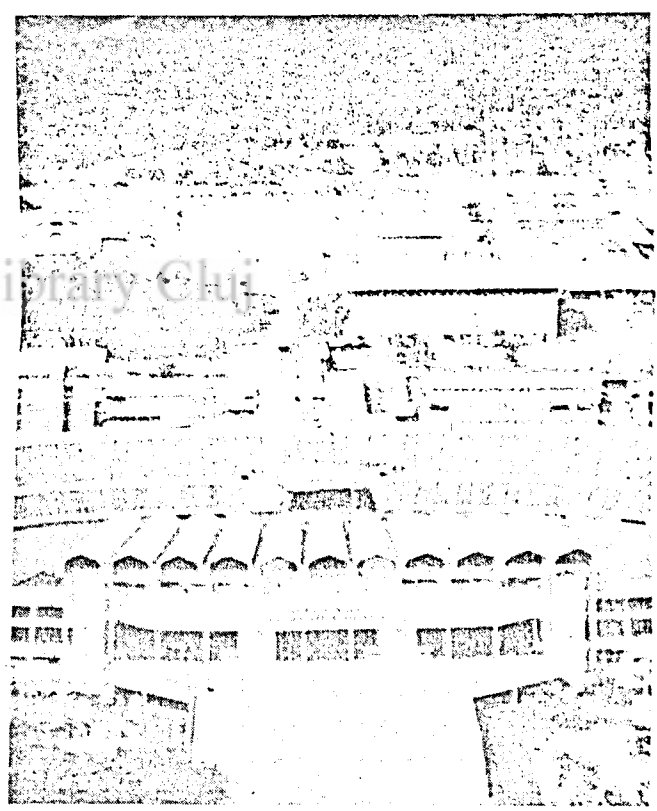
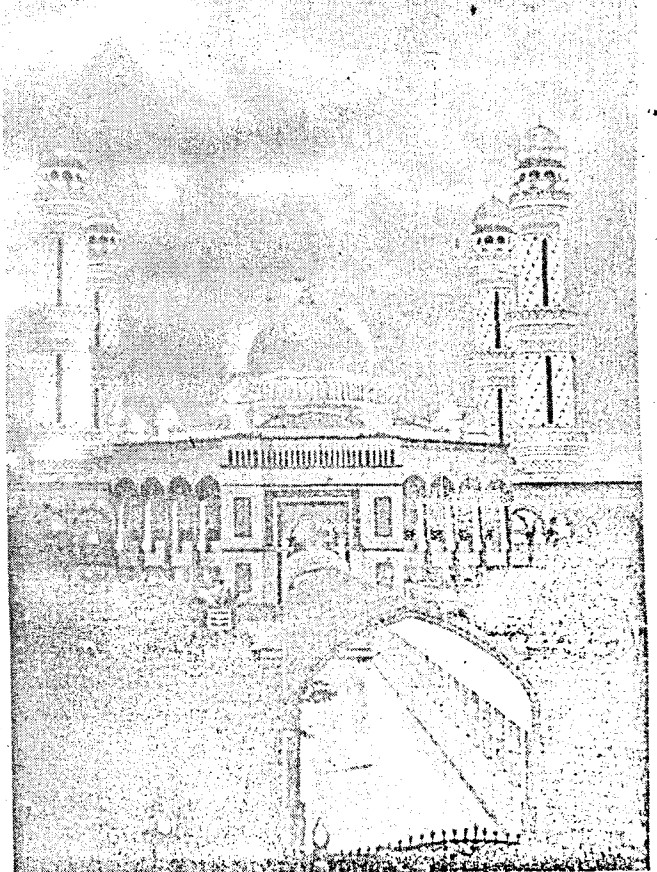
Chiar, în timpul în care ai stat acolo ți-a spus cineva ceva despre România?

- Păi nu prea aveau habar decît de Nadia Comăneci și Gică Hagi. Mai erau unii ce auziseră și de Popescu, Dan Petrescu sau Adrian Ilie, dar numai ațit.

Final: Te-ai hotărît, rămîi în Brunei?

- Să joc fotbal. Restul vom mai vedea.

Mihai HOSSU

DIVIZIA "D" - 17

ATL SELENA DEJ "IERNEAZĂ" ÎN FOTOLIUL DE LIDER!

Ultima etapă nu a reușit să modifice ierarhia stabilită cu două etape în urmă, așa că Selenarii din Dej rămîn, cel puțin pînă la primăvară, pe primul loc. Urmăritoarele, Minerul Iara și FC "U" se află la patru "lungimi" distanță și, în retur, promit anularea acestei diferențe.

Rezultatele ultimei etape:

METALURGISTUL CLUJ-NAPOCA - CSS CLUJ-NAPOCA 0-9 (0-6)

Fostul lider a fost surclasat de tinerii elevi ai CSS-ului, prin golurile lui: Popiță (5, 19), Mărcuș (7), Tudor Rusu (11, 15, 36) și Toșnady (59, 65). La juniori: 1-2.

UNIREA FLOREȘTI - ATL SELENA DEJ 2-11 (1-7)

Cei care au parafat victoria: Moșuț (4, 14, 18, 41), Corujan (30, 63), Budean (44), Bunea (56) și Sintejucean (78, 82), onoarea zădelor fiind salvată de Dezmierean (8) și Neag (86). La juniori:

FC UNIREA II DEJ - SĂNĂTATEA CLUJ-NAPOCA 4-1 (1-0)

Autorii golurilor: Fărcaș (29), Mureșan Cl. (55); Bitiș (65; 89), respectiv Ghișă (85). La juniori: 3-1.

MINERUL IARA - AS ROMSCO CLUJ-NAPOCA 6-1 (2-1)

"Lanterna" a rezistat o repriză, după care maturitatea minerilor s-a spus cuvîntul. Au înscris: Iancu (16, 47); Cordiș (18), Coroiu (21), Tehei (81), Pocol (85)/Mărginean (34). La juniori: 1-7.

ASA VICTORIA SOMEȘENI - FC "U" II CLUJ-NAPOCA 2-6 (2-3)

Leva (7) și Fărăgău (30) pentru Someșeni, Miron (5, 27), Bălan (11), Serban (52, 62) și Ilie Lazăr (55) pentru alb-negrii sînt autorii golurilor. La juniori: 0-9.

F.C. ROMHILLS CLUJ-NAPOCA - FC WEST HAM CLUJ-NAPOCA 4-3 (3-3)

Gazdele au fost mai incisive grație lui Jurcă, autor a trei goluri (9, 15, 48), completat de Gyergyai (36). Oaspeții au marcat prin: Pop F. (18), Șuteu (32) și Neagu (37). La juniori: 1-2.

ȘCOALA DE FOTBAL "IVANSUC" CLUJ-NAPOCA - MOTOR IRA CLUJ-NAPOCA

Partida nu s-a disputat din cauza terenului impracticabil și va fi reprogramată la primăvară. La juniori: 2-3.

ARIEȘUL MIHAI VITEAZUL - TURDEANA TURDA 0-3

Gazdele nu au programat partida din considerente financiare. La juniori 0-3, același motiv.

MINERUL OCNA DEJ - CFR II CLUJ-NAPOCA

Oaspeții nu au ajuns la teren, din cauza unei defectiuni a mijlocului de transport, partida urmînd să fie reprogramată în primăvara anului viitor.

CLASAMENT

1. ATL	17	15	0	2	76-22	45	+18
2. Minerul	17	13	2	2	70-20	41	+14
3. FC "U" II	17	13	2	2	61-20	41	+14
4. FC Unirea II	17	10	2	5	44-25	32	+5
5. Minerul O. Dej	16	9	4	3	38-16	31	+10
6. ASA	17	10	1	6	59-41	31	+4
7. Metalurgistul	17	10	1	6	41-35	31	+4
8. Sănătatea	17	8	3	6	37-37	27	0
9. CFR II	16	6	3	7	31-28	21	-3

10. FC Romhills	16	7	0	9	37-40	21	-3
11. ȘC. F. "Ivansuc"	16	7	0	9	34-39	21	0
12. Motor IRA	16	7	0	9	29-42	21	-3
13. CSS	17	6	1	10	34-50	19	-8
14. Turdeana	16	6	0	10	21-31	18	-6
15. FC West Ham	17	5	2	10	43-46	17	-7
16. Unirea	17	3	1	13	19-47	10	-14
17. Arieșul*	17	3	0	14	9-86	6	-15
18. AS Romsko	17	1	0	16	13-71	3	-21

Clasamentul echipelor de juniori

1. FC "U" II	17	16	0	1	117-20	64	+28
2. Motor IRA	17	15	1	1	94-21	61	+29
3. FC West Ham	17	12	1	4	71-32	49	+17
4. ȘC. F. "Ivansuc"	17	12	0	5	61-18	48	+16
5. FC Unirea II	17	10	2	5	57-30	42	+6
6. Metalurgistul	17	10	1	6	70-34	41	+5
7. ATL	17	9	1	7	57-47	37	+1
8. CSS	17	8	2	7	59-44	34	-2
9. CFR II	16	8	2	6	52-37	34	+2
10. ASA	17	8	2	7	42-32	34	-2
11. FC Romhills	17	7	2	8	36-47	30	-6
12. AS Romsko	17	6	4	7	51-44	28	-4
13. Minerul O. Dej	16	5	3	8	32-55	23	-5
14. Turdeana	17	5	0	12	26-49	20	-12
15. Minerul	17	4	0	13	35-92	16	-16
16. Arieșul	17	3	1	13	39-111	13	-23
17. Sănătatea	17	2	0	15	13-98	8	-28
18. Unirea	17	1	0	16	23-122	4	-28

1 Dolar SUA = 31.710 lei
1 Marcă germană = 14.460 lei

Produsul Intern Brut al României a crescut cu 5,1% în primele nouă luni ale anului

Produsul Intern Brut al României, estimat pentru primele nouă luni ale acestui an, a fost de 771.780,5 miliarde lei, în creștere cu 5,1% față de aceeași perioadă a anului precedent, ca efect al evoluției pozitive consemnate în agricultură, silvicultură și piscicultură, informează Institutul Național de Statistică (INS).

Valoarea adăugată brută obținută de cele trei domenii, de 81.809,9 miliarde de lei, a fost cu 21,2% peste nivelul celei realizate în intervalul corespunzător din anul

precedent, perioadă în care condițiile climatice au influențat nefavorabil producția agricolă. Industria a raportat o creștere a valorii adăugate brute de 8,2%, la 240.999,6 miliarde lei, în cazul activității de construcții fiind consemnat un plus de 5,1%, până la 35.920,1 miliarde lei.

În schimb, în servicii valoarea adăugată brută s-a menținut relativ constantă comparativ cu primele nouă luni din 2000, creșterea fiind de numai 1,1%, atingând cifra de 343.482 miliarde lei.

Consumul final total a

înregistrat o creștere cu 5,8%, raportat la aceeași perioadă din anul anterior. Consumul final al gospodăriilor populației a crescut cu 6,8%, iar consumul final al administrației publice cu 2,4%.

Scăderea consumului final al administrației private, cu 5,8%, a fost consecința directă a micșorării volumului de cheltuieli ale partidelor politice, care, în aceeași perioadă a anului 2000, au participat la alegerile locale și se pregăteau pentru alegerile parlamentare și prezidențiale, precizează INS.

Formarea brută de capital fix

(investițiile) s-a majorat cu șase procente, rata de investiție, determinată prin raportarea acesteia la valoarea adăugată brută pe economie, fiind de 20,7%, față de 20,2% în aceeași perioadă din anul 2000. Exportul net în cele nouă luni ale anului 2001 a fost de 54.561,1 miliarde lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului 2000, ca urmare a dinamicii mai mari a volumului importurilor de bunuri și servicii (+22,8%), comparativ cu cel a exporturilor de bunuri și servicii (+16,4%).

Banca Transilvania pregătește lansarea serviciului Internet-banking

Iosif Pop, președintele Băncii Transilvania, a declarat ieri, în cadrul unei conferințe de presă, că serviciul Internet-banking este finalizat și auditat de experți în domeniu, în perioada imediat următoare urmînd să fie lansat efectiv pe piață. Prin intermediul acestui serviciu, clienții băncii vor putea primi rapoarte privind soldurile și tranzacțiile. Principalele avantaje oferite de noul serviciu includ instrucțiuni de plată, instrumente de Trade Finance, informații de trezorerie și e-mail. Potrivit președintelui băncii, principalele avantaje sînt reprezentate de accesul nelimitat (24 de ore din 24), posibilitatea efectuării de operații din orice parte a lumii, clientul accesîndu-și contul pe Internet.

Produsul, implementat în multe țări ale lumii, are un suport tehnologic de ultimă oră, fiind oferit în mai multe limbi.

A.BLAGA

SAR Transilvania a împlinit șapte ani

SAR Transilvania a aniversat, ieri, șapte ani de la înființare. Președintele companiei, Constantin Jeican, a afirmat că în cei 7 ani capitalul social a crescut de 125 de ori (în lei), atingînd în prezent 25 de miliarde de lei. Prin extinderea firmei în toate jude. Țării (56 de reprezentanțe) au fost create 400 de locuri de muncă, numărul polițelor gestionate crescînd și el foarte mult (18.000 de polite), la sfîrșitul acestui an fiind prevăzută atingerea cifrei de 25.000 de polite. Potrivit celor afirmate de președintele SAR Transilvania, veniturile au crescut în 1999 și 2000 de cite trei ori. 22 la sută din activitatea SAR Transilvania este dedicată Băncii Transilvania, care este și unul dintre acționarii importanți ai firmei (20 la sută din capitalul social). Profitul net înregistrat la data de 31 octombrie a.c. a fost de peste două miliarde de lei.

Principalele produse de asigurare oferite de companie sînt asigurările de bunuri imobile și mobile, asigurările

auto, cele pentru riscuri provenite din credite, asigurările de persoane și cele de răspundere profesională, la care se adaugă asigurările de viață.

Pentru anul viitor, SAR Transilvania și-a propus colectarea a 120 de miliarde de lei din prime de asigurare, extinderea portofoliului prin includerea asigurării de răspundere civilă auto, înființarea de noi sucursale și dezvoltarea infrastructurii.

Bank-asigurare

Prezent la aniversare, președintele Băncii Transilvania, Iosif Pop, a afirmat că cele două membre ale grupului „Transilvania” colaborează foarte bine în privința implementării produselor de tip bank-asigurare destinate a crea clienților un cadru prin care să beneficieze de servicii atractive și profitabile, în condiții de risc minim, controlat.

Astfel, acordarea unui credit implică automat și emiterea

Foto: I. PETCU

politei de asigurare, care, deși implică un cost suplimentar pentru client, este preferabilă unei descoperiri în fața riscurilor. Costurile asigurării sînt, potrivit celor declarate de responsabilii celor două instituții, destul de reduse și asimilate costurilor de creditare. În cazul producerii riscurilor acoperite de poliță, Banca

Transilvania este despăgubită de societatea de asigurări, iar urmașii titularului de credit sînt exonați de rambursarea acestuia. Se simplifică astfel recuperarea plasamentelor și se evită posibilele probleme sociale.

Riscurile bancare sînt împărțite între bancă și societatea de asigurări pentru

cazurile în care evenimentele sînt independente de voința persoanei creditate. Președintele BT spune că utilitatea asocierii polițelor de asigurare la credite a fost dovedită de plata efectivă a despăgubirilor pentru diferite cazuri apărute: accidente, decese, pierderea locului de muncă etc.

Anca BLAGA

De la Finanțe

Direcția Generală a Finanțelor Publice Cluj a anunțat că cei care, pe parcursul acestui an, au realizat venituri din activități independente și au fost impuși pe baza normelor de venit, au dreptul să opteze pentru impunerea pe anul 2002 la venitul efectiv realizat.

Opțiunea se face pe bază de cerere, adresată organului fiscal pe raza căruia se află sursa de realizare a venitului, pînă cel tîrziu la data de 31 decembrie 2001.

Impunerea la venitul efectiv realizat presupune conducerea evidenței contabile în partidă simplă, în conformitate cu OMF nr. 215/2000 publicat în MO nr. 102 din 8 martie 2000.

A.R.B.

Băncile românești vor oferi numerar euro începînd cu prima zi lucrătoare din 2002

Băncile românești, cu excepția celor de mici dimensiuni, care nu au relații de corespondent cu băncile din țările Uniunii Europene, vor realiza primele transporturi de numerar în euro în perioada 15-31 decembrie și vor pune la dispoziția populației bancnotele și monedele euro începînd cu prima zi lucrătoare a anului viitor.

Numerarul în euro poate fi obținut prin deschiderea, pînă la sfîrșitul acestui an, a unui cont curent sau a unui depozit în monedele europene care vor fi retrase din circulație care este transferat automat și gratuit în cont sau depozit în euro, sau prin schimb de bancnote. După 1 ianuarie 2002, în principal prin intermediul caselor de schimb valutar ale băncilor

comerciale. Toate băncile comerciale vor percepe un comision pentru schimbul de numerar din monede în (cele 12 valute care vor fi retrase din circulație) în euro, diferit în multe cazuri de comisionul practicat pentru un schimb valutar obișnuit.

Comisionul perceput de Raiffeisen Banca Agricolă va fi de 2%. BCR va reține un comision mai mare decît cel pentru retragerea de numerar, dar mai mic decît comisionul obținut de bancă prin schimbul valutar. Banca Română pentru Dezvoltare va solicita pentru schimbul de numerar din monede în moneda euro comisionul încasat pentru orice schimb valutar. Banc Post va accepta schimbul din valutele componente euro contra numerar euro, comisionul de schimb fiind de 0,1% pentru

minimum 5 euro în echivalent. Banca Transilvania nu a stabilit încă nivelul comisionului pe care îl va practica pentru schimbul de cash din monede în euro. Singurele comisioane pe care le va solicita Piraeus Bank vor fi cele practicate pentru retragerea de numerar.

O problemă rămasă de rezolvat este preschimbarea, după 1 ianuarie 2002, a monedelor în sub formă metalică, al căror cost de transport este mult mai ridicat. O serie de bănci vor oferi facilitatea de a preschimba și monedele metalice, însă pentru comisioane ridicate, de 30%-40%. „Schimbul monedelor metalice reprezintă costuri mari pentru bancă, transportul acestora fiind mult mai scump decît cel pentru bancnote. Sînt puține bănci care oferă această facilitate. West Bank

intentionează să realizeze această preschimbare de la 1 ianuarie 2002, pentru un comision corespunzător. Ne așteptăm ca populația să vină cu sume mari de bani, mai ales că în ultima perioadă depunerile în monede în au crescut simțitor”, a declarat președintele West Bank, Cornel Pirtea.

Pentru a preschimba fără costuri mari monedele metalice care vor fi retrase din circulație, populația va trebui să le depună într-o bancă comercială înainte de sfîrșitul anului. Și această variantă prezintă dezavantaje, deoarece majoritatea băncilor limitează deschiderea unui cont, prin stabilirea unei sume minime, de regulă 100 de mărci sau echivalent.

Preschimbarea monedelor în euro va fi acceptată, de cele mai multe bănci, pînă la mijlocul lunii februarie, cel

tîrziu 28 februarie, dată la care anumite bănci comerciale din țările europene a căror monedă va fi retrasă din circulație nu vor mai accepta monedă în. Banca Comercială Română va schimba monedele în monede euro și după 28 februarie, însă pentru un comision mai mare. Banca Națională a României va publica cursurile de schimb pentru valutele din zona euro pînă la data la care acestea își vor pierde puterea circulatorie și cursul legal. Cele mai multe din băncile românești vor aduce numerarul euro în perioada 15-31 decembrie, dar există cazuri în care primele transporturi au ajuns în țară. După doi ani de existență scripturală, moneda unică europeană va intra în circulație, sub formă fizică, începînd cu 1 ianuarie 2002, și va înlocui monedele a 12 țări din Uniunea Europeană. Marca

germană, lira italiană, francul francez, guldenul olandez, francul belgian, peseta spaniolă, șilingul austriac, escudo portughez, drahma grecească, lira irlandeză, marca finlandeză și francul luxemburghez vor fi retrase din circulație, la date diferite, pînă la finele lunii februarie 2002. Băncile comerciale din țările Uniunii Europene vor realiza preschimbarea monedelor în euro pînă cel tîrziu la finele anului 2002. Băncile centrale din țările ale căror monedă va fi retrasă din circulație vor accepta preschimbarea monedelor naționale pe perioade diferite, care variază de la doi ani pentru monedele metalice, pînă la 10 ani pentru bancnote, sau pe timp nelimitat - cazul Germaniei, Spaniei, Irlandei și Austriei.

Ce se va descoperi la redeschiderea mormântului lui Iisus?

Mormântul lui Iisus Hristos nu a mai fost deschis de 200 de ani. Toate religiile creștine se bazează pe faptul că mormântul lui Iisus este gol. Cercetătorii se așteaptă însă ca, odată cu redeschiderea mormântului original, să apară noi elemente sau semne ale venerației timpurii ale primelor secole de creștinism.

Studii îndelungate despre Sfântul Mormânt

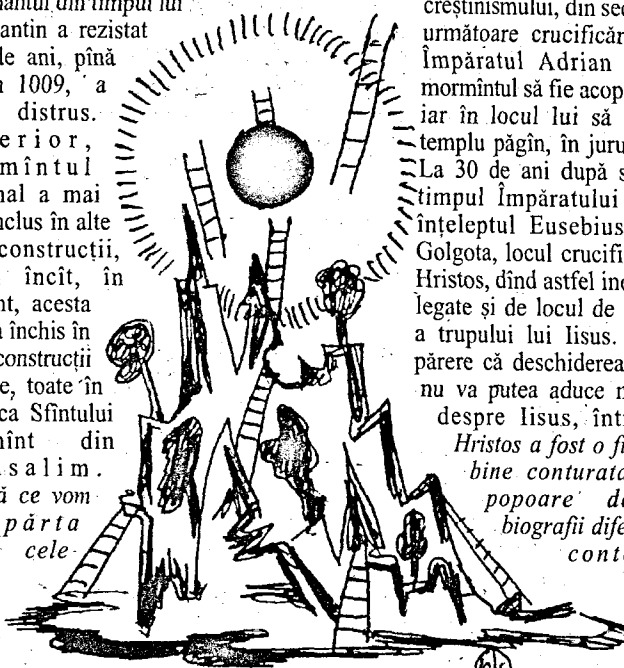
Martin Biddle este profesor în arheologie medievală la Oxford și și-a dedicat 10 ani de studiu acestui loc sfânt. El consideră ca următorul pas al renovării mormântului este refacerea spațiului în care sălășluiește, expunând astfel, pentru prima dată, interiorul său. Biddle a folosit ca tehnică de studiu fotogrametria, descoperind că mormântul original se află sub patru acoperăminte atașate de-a lungul timpului mormântului inițial, săpat în anul 325, în timpul împăratului Constantin. "La origine, mormântul a fost săpat într-o stîncă", spune Biddle. "Împăratul Constantin a tăiat stîncă ce conținea mormântul și a împodobit locul sfânt cu ornamente de marmură".

Mormântul din timpul lui Constantin a rezistat 600 de ani, pînă ce, în 1009, a fost distrus. Ulterior, mormântul original a mai fost inclus în alte trei construcții, astfel încît, în prezent, acesta se află închis în patru construcții diferite, toate în Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim. "După ce vom îndepărta toate cele

patru acoperăminte, vom descoperi mormântul original, tăiat în piatră, de aproximativ 2,5 metri înălțime. Probabil va arăta ca o bucată de rocă desprinsă din peretele de stîncă în care a fost săpat". Mormântul a fost accesibil credincioșilor de la începuturile

creștinismului, din secolele imediat următoare crucificării, pînă cînd împăratul Adrian a impus ca mormântul să fie acoperit cu pietriș, iar în locul lui să se ridice un templu păgîn, în jurul anului 135. La 30 de ani după săpăturile din timpul împăratului Constantin, înțeleptul Eusebius a localizat Golgota, locul crucificării lui Iisus Hristos, dînd astfel indicații precise legate și de locul de înmormîntare a trupului lui Iisus. Biddle e de părere că deschiderea mormântului nu va putea aduce noi informații despre Iisus, întrucît "Iisus Hristos a fost o figură istorică bine conturată. Nu multe popoare dețin patru biografii diferite, aproape contemporane, care să fi supraviețuit atît de mult timp". Deși e posibil ca interiorul mormântului

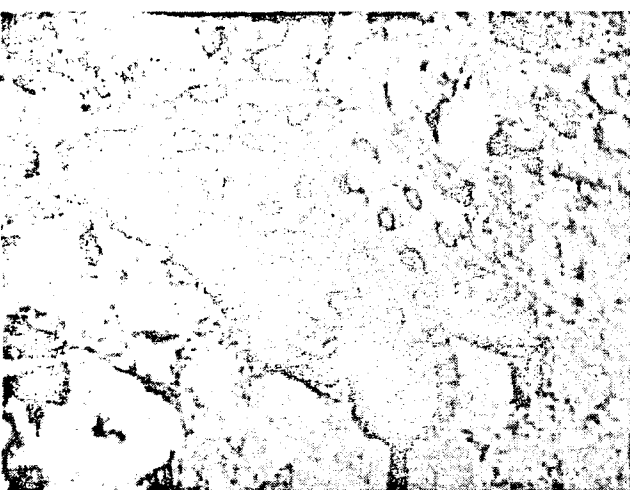
să nu aducă nimic nou cercetătorilor, cu siguranță va aduce o nouă certitudine în sufletul credincioșilor, sporind, o dată în plus, credința în Iisus Christos.

gelu

Curiozități:

Cea mai otrăvitoare caracatiță din lume este de mărimea unei mingi de golf?

La început, veți simți un fel de greață. Apoi privirea devine cetoasă. În câteva secunde orbiți. Pierdeți simțul tactil. Nu mai puteți vorbi sau înghiți. Trei minute mai târziu sînteți paralizați și incapabili de a mai

respira. Caracatița cu inele albastre este extrem de otrăvitoare, dar de unde era să știți că tocmai ea era cînd ciocul mic, ca de papagal, v-a mușcat prin costumul de scafandru? Ultimul lucru pe care victimele

il văd sînt inelele albastre, vizibile numai cînd se pregătește să atace.

Caracatița cu inele albastre este doar de mărimea unei mingi de golf, însă otrava ei este suficient de puternică pentru a ucide un adult în cîteva minute. Nu se cunoaște nici un antidot. Singurul tratament constă în ore întregi de masaj cardiac și respirație artificială, pînă cînd otrava se difuzează și se pierde în sistem.

Otrava nu este injectată, ci este înglobată în saliva caracatiței, fiind secretată de două glande, fiecare de mărimea creierului ei. Otrava dintr-o glandă e folosită pe prada principală: crabii și este relativ inofensivă pentru oameni. Otrava din cealaltă glandă servește ca apărare împotriva răpitorilor. Caracatița cu inele

albastre fie secretă otrava în vecinătatea prăzii - așteaptă să devină imobilă și apoi o devorează, fie sare pe ea, o înfășoară cu cele 8 tentacule și apoi o mușcă.

Există două specii de caracatițe cu inele albastre: *Hapalochlaena lunulata*, care este mai mare și crește pînă la 20 cm, cînd e cu tentaculele strînse, și *Hapalochlaena maculosa*, care este mai mică și mult mai răspîndită, cîntărind cu greu 28 grame. Cele două specii se întîlnesc în coraliile de adîncime și bazinele stîlcoase ale Australiei. Și sînt chiar drăguțe, avînd culoarea maronie sau galbuie. Dar nu le atingeți - pînă cînd o să le vedeți inele de un albastru electrizant este deja prea târziu!

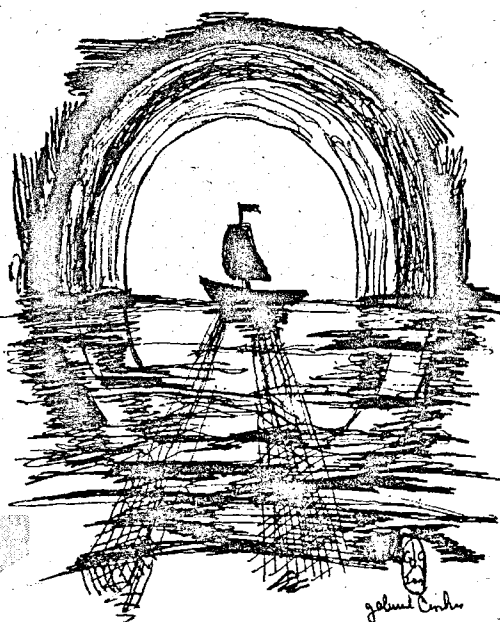
Conferință pe tema "Managementul Organizațiilor Nonguvernamentale"

Sîmbătă, 8 decembrie a.c., s-au încheiat lucrările Conferinței pe tema "Managementul Organizațiilor Nonguvernamentale", care a avut ca scop instruirea personalului fundației Prison Fellowship România. Conferința s-a desfășurat pe parcursul a două zile, la Centrul Creștin pentru Copiii Străzii din Cluj-Napoca și a avut ca invitați reprezentanți ai autorităților de stat, ai ONG-urilor din Cluj-Napoca etc. Cu această ocazie a avut loc și inaugurarea bazei sportive din cadrul Centrului pentru Copiii Străzii.

Prezentare de modă

Vineri seara, începînd cu ora 17.00, în incinta Clubului Kharna din Cluj-Napoca, a avut loc prezentarea colecției creatoarei de modă Călina Langa. Spectacolul a fost prilejuit de lansarea unui magazin de vestimentație al Studioului de modă "Hot Fashion", condus de stilistul profesionist Călina Langa, absolventă a Universității de Artă și Design Cluj, secția Design Vestimentar.

Pagină realizată de Viorica GAJ

gelu

Invenții... invenții

- 1914: Izbucnește primul Război Mondial, în 4 August. Procesul fotografiei color este inventat de Eastman Kodak. Gideon Sundback proiectează fermoarul. Prima linie aeriană comercială face primul zbor, de la Tampa la St. Petersburg, Florida. Președintele SUA, W. Wilson, proclamă Ziua Mamei - o reînviere a unei practici din timpurile Imperiului Elen.
- 1915: James Lewis Kraft începe procesarea brînzei în Canada. Eugene Sullivan and William Taylor inventează Pyrex în New York. Gazele otrăvitoare sînt folosite ca armă în Ypres - Belgia de forțele germane.
- 1916: George Jung produce prima prăjitură cu răvas, în Los Angeles. William Boeing fondează compania sa de construcții aviatice. John D. Rockefeller devine primul milionar.
- 1917: Este fondată compania BMW. Charlie Chaplin semnează primul contract de 1 milion de dolari pentru un film. Este folosit primul tanc, în bătălia de la Cambrai.
- 1918: Astronomul american Harlow Shapley descoperă mărimea și forma Căii Lăctee. Mixerul electric este fabricat de Universal Co. & Robert Ripley.
- 1919: Tratatul de la Versailles, semnat în 28 iunie, pune punct primului Război Mondial. Telefonul fără fir este inventat, permițînd aviatorilor să țină legătura în timpul zborului. Primul zbor non-stop trans Atlantic este făcut de britanicul John Alcock și americanul Arthur Whitten Brown, din Newfoundland pînă în Ireland.
- 1920: Arma automată este brevetată de John T. Thompson. Prima înghețată pe băt este vîndută de Harry Burt la barul său "Good Humour Bar". Psihiatrul elvețian Hermann Rorschach elaborează primul "test de cerneală".
- 1921: Johnson & Johnson folosește bandajul. Studentul medicinist din California, John Larson, inventează detectorul de minciuni. 1922: Egiptologul britanic Howard Carter descoperă mormântul lui Tutankamon, faraonul din 1316-1322 î.Ch. Mașina de poliție, numită următorul de bandiți, este lansată la Denver - Colorado, folosind un motor Cadillac.
- 1923: Elvețianul John Harwood inventează "ceasul ce se trage singur". Jacob Schick brevetează aparatul de bărbierit electric, iar camera de filmare de 16 mm e lansată de Kodak.
- 1924: Primul zbor în jurul lumii. Se fondează Columbia Pictures și MGM. Centrifuga e folosită de Kleenex. Caesar Cardini, proprietarul "Palatului Cezar" din New York, inventează salata Cezar.
- 1925: Autobuzele roșii cu punte dublă intră în serviciu la Londra. Walter P. Chrysler fondează compania sa auto. Discul Zburător este inventat de Studentii de la Yale, care foloseau farfurii goale pentru plăcinte de la Frisbie Baking Company.
- 1926: Marion B. Skaggs fondează magazinele de mîncare garantate (Safeway). Inginerul scoțian John Logie Baird face o demonstrație cu "mașina" care transmite mișcări de film folosind tehnologia undelor radio, pe care o numește "televizor", pe baza unei idei din 1884 a germanului Paul Nipkow.
- 1927: Charles Lindbergh, de 25 de ani, zboară non-stop de la New York la Paris în cinstea Sfîntului Louis. Prima convorbire telefonică transatlantică, care a costat 75 dolari pentru 3 minute - jumătate din prețul unei mașini.
- 1928: Biologul scoțian Alexander Fleming descoperă penicilina. Încep să se vîndă aparate TV în SUA, cu 75 de dolari. Prima gumă de mestecat, Fleer's Dubble Bubble, este vîndută în SUA. J.W. Horton și W.A. Morrison inventează ceasul cu cristale de cuarț.
- 1929: Inginerul american Paul Galvin inventează radioul auto. Enzo Ferrari își întemeiază compania. Filme de televiziune color sînt transmise la New York. Kelloggs lansează fulgii de orez. Popey debutează la teatrul Thimble, jucat de Elzie Segar.
- 1930: "Analizatorul diferențial" sau computerul analog este inventat de Vannevar Bush la MIT în Boston. General Electric lansează întrerupătorul electric cu întrerupere automată.

Curtea juridică

D-na Silvia Roșan, din Cluj-Napoca, ne întreabă despre:

Noile reglementări privind protecția consumatorilor

Cetățenii, în calitatea lor de consumatori, sînt protejați de stat prin legi și ordonanțe specifice, asigurându-li-se în acest fel accesul neîngrădit la produse și servicii de înaltă calitate și la informații complete cu privire la caracteristicile esențiale ale acestora. În scopul asigurării și apărării drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice împotriva unor practici abuzive ale agenților economici, s-a adoptat Ordonanța Guvernului nr. 21/1992, completată în luna noiembrie prin prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 146/2001.

Ca urmare a numeroaselor ilegalități comise de agenții comerciali - comercializarea de produse sau prestarea de servicii, care, utilizate în condiții normale, pot pune în pericol viața, sănătatea sau securitatea consumatorilor sau care aveau termenul de garanție expirat - Guvernul a emis ordonanța amintită, prin care se aplică, pe lângă amenzi contravenționale, și alte sancțiuni persoanelor juridice responsabile de aceste practici.

Agenții constatori pot dispune ca sancțiuni complementare închiderea temporară a unității pe o perioadă de cel mult 6 luni, închiderea temporară a unității pe o perioadă de la 6 luni la 12 luni sau închiderea definitivă a unității.

Inchiderea temporară a unității pe o perioadă de maxim 6 luni se poate dispune în cazul în care agenții economici nu respectă condițiile igienico-sanitare sau sanitar-veterinare impuse de Direcția Sanitar-Veterinară, nu prezintă certificate de conformitate pentru produsele sau serviciile pe care le comercializează, precum și în alte situații asemănătoare.

Dacă, în urma controalelor efectuate de Oficiul pentru Protecția Consumatorilor, se constată săvîrșirea repetată a unor abateri sancționate de organele de control, lipsa licenței de fabricație a produselor alimentare pentru producători sau nerespectarea sau neacordarea certificatelor de garanție pentru lucrările de prestări de servicii, poate fi aplicată amendă și sancțiunea închiderii temporare a unității pe o perioadă de la 6 la 12 luni.

Sancțiunea cea mai gravă aplicată de organele de control abilitate este cea a închiderii definitive a unității. Aceasta poate fi aplicată în cazurile în care se constată următoarele contravenții: prestarea de servicii care pun în pericol viața, sănătatea sau siguranța consumatorilor, punerea în circulație a produselor asupra care agenții economici controlați au cunoștință că sînt falsificate sau contrafăcute, recondiționarea unor produse alimentare retrase de la consumul uman ca fiind necorespunzătoare, prin adăugarea de aditivi sau alte substanțe pe care nu se regăsesc în rețeta de fabricație, în urma căreia a rezultat un produs destinat comercializării în scopul consumului uman.

Ordonanța de Urgență a Guvernului Nr.146/2001 a intrat în vigoare la data de 29 noiembrie 2001, la 10 zile de la publicarea în Monitorul Oficial.

Alina LONCA

UMOR

Cînd totul e invers...

Un om de afaceri - ciudată această faptură sălbatică creată de om în capitalism - se duce la preot să se spovedească. Își simte sufletul jegos rău, inima bolnavă. Năpădit de temeri și coșmaruri, vrea să se liniștească. Și merge la biserică.

- Părinte, zice el, am multe pe suflet. Negreșit trebuie să mă spovedesc, să mă mărturisesc. Sînt un mare păcătos. Nu m-am mai spovedit de pe vremea odiosului... Mă tem că-s mai odios ca el!

- Ce-ai păcătuțit, fiule? - Mărturisesc cît pot de sincer: am furat, am făcut fals în acte, am delapidat, am datorii la stat... Părinte, izbucnește în plîns păcătosul, am jefuit statul cu 800 de miliarde! Bani statului, ai semenilor mei, nefericitul de mine...

- Bravo, fiule. Acestea sînt fapte onorabile, de demnitate și mîndrie națională în capitalism. N-ai greșit cu nimic în fața lui Dumnezeu. Ți-ai onorat țara, orînduirea și poporul!

- Așa să fie? Întreabă gîtit de emoție păcătosul.

- Fiule, ai văzut vreunul ca tine judecat, condamnat?!

- În general, sînt eliberați...

- Păi, vezi? Alt păcat, fiule?

- Părinte, mi-am înșelat nevasta!

- Cu cine?

- Cu nevasta aproapelui meu, a celui mai bun prieten...

- Nu e păcat!

- Dar ce e părinte?

- Un parteneriat. Se poartă

în ziua de azi. Lumea s-a schimbat, fiule! Ceea ce ieri era un păcat, azi e o virtute.

- Părinte, am înjurat urît de tot, de sfinți și de...

- Depinde pe cine ai înjurat.

drept al cetățeanului în marea noastră economie de tarabă, mă rog, de piață. Cine nu înjură azi guvernul? Doar idiotii care nu știu că el există?!

- A scos niște OU-uri

nu găsește un păcat, am blestemat?!

- Pe cine? Și de ce?

- Statutul maghiarilor...

- Te felicit, fiule.

- De ce, părinte? Se ascunde sub patrafir păcătosul.

- Ți-ai apărat Țara. Dacă poți, mai blestemă!

- Am mintit, părinte!!

- Pe cine?

- Partidul meu, care e unul între altele și creștin!

- Partidele de asta sînt făcute să le mintim. Ce, ele nu ne mint pe noi?!

- Și eu, care credeam că-s plin de păcate...

- Ești plin de calitate, fiule!

- Părinte, am rivnit nevasta altuia. Nici așa nu e...

- I-ai făcut ceva?

- Nu, părinte. Doar am rivnit-o!

- Ei, fiule, așa e un păcat. Păcat de moarte.

- Ce bine! Am și eu, în sfîrșit, un păcat. Ce canon mi se cuvine?

- Nu pot să-ți dau nici un canon!

- De ce, părinte? Unul mic sau mărisor!? Să mă simt și eu oarecum eliberat...

- La noi încă n-a ajuns reforma și nu știu ce canon să-ți dau. Ți-am mai spus: ai numai calitate.

- O să fac o jertfă pentru Cel de Sus, părinte...

- La ce bun? Face guvernul zilnic jertfe!!

- Pe cine jertfește?! Întreabă în șoaptă micul păcătos.

- Cum pe cine? Poporul, fiule! Mai bine să ne rugăm pentru bictul nostru popor!

Viorel CACOVEANU

Succese medicale clujene la Bruxelles

• De profesor Boloșiu, v-ați întors de curînd dintr-o călătorie profesională în străinătate. Ce ne puteți spune despre aceasta?

Între 3-4 decembrie a.c., a avut loc la Bruxelles întîlnirea bianuală a Fundației Internaționale pentru Osteoporoză (IOF), cea mai prestigioasă organizație care se ocupă, cu succes, de combaterea acestei boli atât de răspîndite, atât de invalidantă și amenințătoare de viață. IOF este societate științifică, asociație de pacienți și organizație guvernamentală din peste 86 țări, care își dedică eforturile combaterii acestei "epidemii silente", dar cu un impact social foarte devastator.

• A fost o reuniune științifică instituțională?

Daș spune mai degrabă profesională. Eu am reprezentat Fundația Română de Osteoporoză "Osart", pe care conduc de cîțiva ani, care este una dintre cele patru membre ale IOF care activează în România. Am fost prezenți și alți delegați din țări cum s-a întîmplat în ocaziile precedente, pentru că de această dată programul întîlnirii a fost unul excepțional. Spune aceasta că, în afară de problemele de sănătate, cum ar fi rapoartele de activitate, bugetul, pregătirea sesiunilor de perfecționare etc. Au fost dezbătute două probleme importante: modificarea statutului Comitetului Național de Osteoporoză și rezolvarea problemei osteoporozei

pe lângă Parlamentul European.

• Ne puteți da cîteva detalii?

Am să încep cu prima. Numărul mare și mereu în creștere de societăți aderente la IOF (14 noi membri avizați numai cu această ocazie) a făcut necesară revizuirea cîtorva articole din regulamentul CNS. O primă modificare, cred eu importantă, a fost recunoașterea calității de membru nu numai pe criteriul național, ci și pentru societăți create în teritorii independente, protectorate și regiuni geografice, într-o manieră similară cu regulamentul Comitetului Olimpic Internațional. Această decizie va avea un impact social reprezentativitatea IOF. Au fost, de asemenea, stabilite criteriile de eligibilitate, datorită și drepturilor societăților membre accentuîndu-se activitatea în folosul bolnavilor ca și criteriu de apreciere pentru sprijinul acordat de IOF. Eforturile depuse de "Osart" în acest domeniu, pe care le-ați reflectat în ziarul Dvs. în câteva rânduri, au fost bine cotate și ca rezultat Fundația noastră a primit 12 burse de participare la viitoarele reuniuni științifice organizate de IOF. Acestea nu vor fi distribuite numai medicilor, ci și cadrelor medii, activiștilor sociali, ziariștilor și chiar bolnavilor de osteoporoză.

• Vorbiți ne despre acțiunea către Parlamentul European.

Cred că aceasta poate fi privită ca fiind hotărîtoare pentru angajarea elementului politic în marea și necesara acțiune de combatere a osteoporozei. Trebuie să amintesc faptul că în anul 1989 acestei instituții i s-a

• interlocutor prof. dr. Horațiu BOLOȘIU •

adresat un raport asupra osteoporozei în țările Comunității Europene pe baza cărora au fost desprinse 8 recomandări, pe care probabil vom găsi o altă ocazie să le detaliem. Fapt este că puține țări au reușit să soluționeze problemele ridicate de această boală și îndeosebi cele legate de rambursarea prin sistemul de asigurări de sănătate a costurilor ridicate de diagnostic și tratament. Cu titlu informativ, v-aș spune că în nici una dintre cele 15 țări ale Comunității Europene osteoporoză nu este recunoscută ca o prioritate de sănătate și că puțini delegați s-au declarat satisfăcuți de finanțarea actelor medicale în legătură cu aceasta.

• Cum a reacționat IOF la această stare de lucruri?

Prin reiterarea demersului de acum cîțiva ani. Imediat după încheierea lucrărilor adunării generale a IOF, toți delegații ne-am deplasat la Parlamentul European pentru a depune în atenția acestuia și a Comisiei Europene, documentul "Osteoporoză în Comunitatea Europeană: O chemare la acțiune", rezultat dintr-un audit efectuat în ultimii doi ani. Documentul a fost prezentat în numele Grupului de interes pentru osteoporoză creat și prezidat de deputata Mel Read și s-a făcut mențiunea că acesta este susținut de alte cîteva prestigioase organizații și grupuri de acțiune internaționale.

• Ce perspective se întrevăd pentru România?

Înainte de a vorbi despre perspective, să pornim de la situația actuală. Din păcate, sîntem țara în care s-au făcut cîțiva pași, dar nu suficienți, pentru a combate osteoporoză. Există un program de sănătate pentru subvenționarea tratamentului bolii, dar acesta este înglobat în cel adresat bolilor endocrine și, cu siguranță, resursele alocate nu sînt suficiente. Se fac eforturi pentru a califica specialiștii pentru abordarea interdisciplinară a problemei și populația începe să fie informată despre dimensiunile sale. Ne lipsesc dramatic aparatele de măsură - densitometre osoase - fără de care diagnosticul nu poate fi stabilit în faza tratamentului util. Iată, în România avem numai trei osteodensitometre cu raze X, ceea ce înseamnă 0,14 la un milion de locuitori, în vreme ce în alte țări această proporție variază între 3 și 18. Dar și pentru acestea, CAS nu suportă financiar cheltuielile. Mai mult, recentul contract-cadru se pare că a redus subvenționarea la valori de trei ori mai mici pentru densitometrie cu ultrasunete, examinarea de triaj în osteoporoză.

• Spuneți-ne și ceva mai încurajator.

Cum ați văzut, există preocupări și, probabil, se vor găsi curînd și resursele pentru a le implementa în practică. O veste bună ar fi că, urmare a dezbaterilor de la recenta adunare generală a IOF, țările candidate

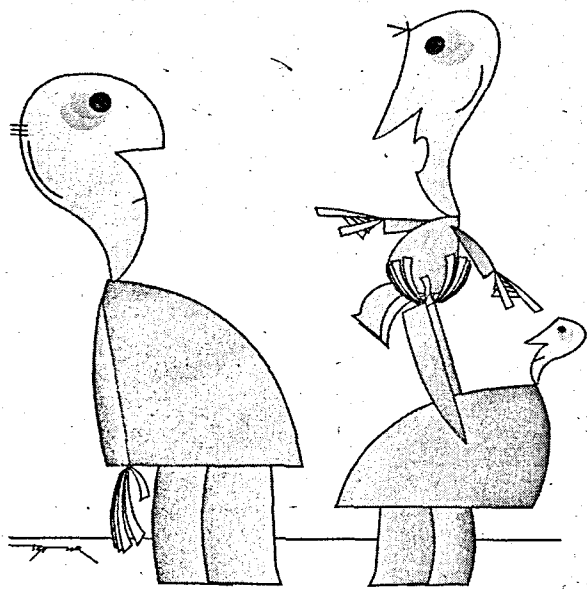
pentru a intra în Comunitatea Europeană li s-a cerut să răspundă la aceleași întrebări pentru auditul viitor ca și țărilor membre. Orice acțiune începe cu identificarea problemei. Să sperăm că vom fi gata să răspundem treptat celor 8 recomandări ale organizațiilor europene. În principiu, ar fi bine să ne planificăm acțiunile fără să așteptăm să ne spună alții ce avem de făcut.

Finalul acestei săptămîni înseamnă pentru apreciatul profesor clujean o nouă prezență internațională. D-sa va reprezenta România la IOF/ISCD Course Director Seminar, Praga, 7-9 decembrie, seminar adresat celor ce vor organiza cursuri de densitometrie osoasă.

Demostene ȘOFRON

ZEXEU

La "extern" e bine. Dar la "intern"?

urmare din pagina 1

în Uniunea Europeană, întrucât deja participăm la numeroase acțiuni de menținere a păcii organizate de NATO și mare lucru în plus nu ni se va cere - decât continuarea modernizării armatei: înzestrare, profesionalizare, compatibilizarea cu structurile de comunicații și de comandă ale organizației nord-atlantice.

Așadar, sărbătorile de iarnă ni se arată luminate și încălzite de aceste succese de politică externă. Rămâne să vedem cum scoatem cămașa "la intern"...

PRM va semna motiunea simplă Harghita-Covasna

PRM a decis să semneze, alături de PNL și PD, motiunea simplă Harghita-Covasna, a anunțat, vineri, într-o conferință de presă președintele PRM, Corneliu Vadim Tudor.

"Această motiune este începutul sfârșitului pentru tandemul Iliescu-Năstase și comunitatea internațională va fi nevoită să priceapă că o țară ca România nu poate fi lăsată pe mîna unor iresponsabili ca Viorel Hrebenciuc și Attila Verestoy, artizanii dualismului româno-maghiar", a apreciat Vadim Tudor. El a apreciat că PRM a decis să semneze această motiune după unele negocieri cu PNL și PD. Conform lui CV Tudor, aceste negocieri au vizat semnarea unei motiuni de cenzură pe tema sărăciei și a nivelului de trai. Vadim Tudor a spus, în acest sens, că discuțiile pe tema unei motiuni de cenzură nu sînt încă finalizate și că este momentul ca PNL și PD "să lase orgoliile deoparte".

În urma unui accident rutier,

Trei sute de litri de acid clorhidric s-au scurs pe Calea Turzii

Un autocamion aparținând SC Autotrans SA din Salonta, condus de Ioan Dărăbăneanu, încărcat cu acid clorhidric, ambalat în butoaie, s-a răsturnat vineri, în jurul orei 15.30, pe Calea Turzii. Mașina, care venea de la Turda, și se îndrepta spre Oradea, a rămas fără frîne. Șoferul a declarat că la un moment dat, cînd a încercat să frîneze, a constatat că mecanismul nu funcționează și a decis să răstoarne camionul pentru a evita intrarea în oraș cu încărcătura toxică. În urma răsturnării, din cele 3 tone de acid clorhidric pe șosea s-au scurs 300 de litri. Dezastrul a fost limitat prin intervenția pompierilor militari care au izolat zona pe o rază de 100 mp. Pentru a neutraliza acidul, s-a aruncat apă și nisip. (C.PURIS)

Ofițerii condamnați în cauza Gherla-Gabor Lajos au declarat apel

Apelul declarat de fostul șef pe Transilvania al Serviciului Independent de Protecție și Anticorupție din Ministerul Justiției, col. Floricel Vitan și de maiorul Ioan Morari, fostul șef al Serviciului de Pază din Penitenciarul Gherla, ambii condamnați la închisoare cu executare pentru infracțiuni de corupție va fi judecat de Curtea Militară de Apel în data de 11 decembrie a acestui an. Menționăm că în cursul lunii noiembrie Tribunalul Militar Teritorial București l-a condamnat la patru ani de închisoare pe col. Vitan și la doi ani de detenție pe maiorul Morari, arestați în luna decembrie a anului trecut de procurorii militari clujeni sub acuzația de trafic de influență.

În urma autodenunțului făcut de bulibașa țiganilor din Someșeni, Gabor Lajos, fost deținut al Penitenciarului Gherla pe baza unei condamnări de trafic de influență, Floricel Vitan a fost prins în flagrant în timp ce urma să primească de la acesta suma de 10.000 de mărci germane. Potrivit anchetatorilor, în perioada ispășirii pedepsei "Gabor l-a corupt pe colonelul Vitan cu suma de 7500 DM și 10 milioane lei pentru a-l scoate din închisoare pe motiv de boală". Potrivit rechizitoriului întocmit de procurorii militari clujeni, ofițerul, deși luase banii, nu a mai reușit să-l rezolve pe deținut. Gabor Lajos a ieșit din pușcărie la termen în luna noiembrie a anului trecut. Imediat

după ce s-a eliberat, el a fost căutat de colonelul Vitan care l-a cerut suma de 10.000 DM. Fostul pușcăriaș a refuzat să "onoreze" cererea lui Vitan și s-a autodenunțat. În momentul realizării acțiunii de prindere în flagrant a colonelului Vitan, acesta avea asupra lui 4500 dolari USD mărcuți. Pe parcursul procesului, fostul ofițer al Serviciului de Protecție și Anticorupție din cadrul Ministerului Justiției a susținut că este victima unei înscenări și s-a declarat nevinovat. Maiorul Morari a fost judecat sub acuzația că ar fi primit de la Gabor Lajos 950 de mărci germane și 3,5 milioane de lei în vederea acordării unor facilități. Cosmin PURIS

Adrian Năstase salută decizia de eliminare a vizelor

Decizia adoptată vineri, la Bruxelles, în cadrul reuniunii Consiliului miniștrilor de Justiție și Afaceri Interne, privind renunțarea de la 1 ianuarie 2002 la regimul vizelor pentru cetățenii români care călătoresc în spațiul Uniunii Europene, mai puțin în Marea Britanie și Irlanda, care nu sînt integrate în spațiul Schengen, se înscrie în calendarul unor momente de referință ce marchează recunoașterea eforturilor depuse de România, pe parcursul ultimilor 12 ani, pentru consolidarea democrației, a declarat prim-ministrul Adrian Năstase.

El a arătat că decizia Uniunii Europene, adoptată într-un moment în care Guvernul se pregătește să-și prezinte activitatea din acest an în fața

Parlamentului, reprezintă un vot de încredere al UE față de eforturile Executivului.

El a apreciat sprijinul acordat României de autoritățile comunitare și de statele membre ale Uniunii, în special din partea Germaniei și Franței, precum și de comisarii europeni Verheugen și Vittorino și de baroana Emma Nicholson.

Premierul a mulțumit și ministerelor direct implicate în procesul de aderare la UE, în special Ministerului de Interne, pentru obținerea acestui rezultat. "A fost un model de cooperare necesară dacă dorim să avem succes în privința aspirațiilor noastre de a adera la Uniunea Europeană", a spus Năstase.

Eliminarea vizelor a fost posibilă și datorită sprijinului oferit de Ministerul de Interne

și de Polițiile de Frontieră din Germania, Franța, Spania și din alte state membre în perfecționarea personalului și adaptarea legislației la normele comunitare, a adăugat Năstase. "Comisia Europeană și statele membre ne-au sprijinit activ în efortul nostru de securizare a frontierelor, iar România a luat măsuri pentru a asigura securitatea documentelor de călătorie și de identitate, urmînd ca, începînd cu anul viitor, cetățenii români să aibă noi pașapoarte, conforme regulilor de securitate din UE", a spus Năstase.

El a precizat că România așteaptă noul indicativ de țară pentru documentele internaționale, intenționînd să schimbe cele trei litere de identificare din ROM în ROU.

PRM va depune o cerere de scoatere în afara legii și de dizolvare a UDMR

PRM va depune, luni, la Judecătoria sectorului 1, "o cerere de scoatere în afara legii și de dizolvare" a UDMR, a anunțat, vineri, într-o conferință de presă, președintele PRM, Corneliu Vadim Tudor, care a apreciat că Uniunea este "o organizație de tip terorist".

În opinia lui C.V.Tudor, această acțiune a PRM "este compatibilă cu toate demersurile internaționale cu privire la

combaterea terorismului". Liderul PRM și-a reluat criticile la adresa Uniunii, arătînd că, în 12 ani, UDMR "nu a făcut decît să sape, tenace, la fundamentele statului național unitar român".

pentru a realiza "colonizarea economică a Transilvaniei și desprinderea ei de România".

Vadim Tudor a făcut apel la primarii, viceprimarii și consilierii români din Ardeal să împiedice, "prin orice mijloc",

aplicarea Legii statutului maghiarilor pe teritoriul României.

"În același timp, ca o posibilă ieșire din impas, propunem militarizarea județelor Harghita și Covasna, prin transferarea aici, într-o primă fază, a tuturor școlilor de ofițeri ale MAPN, Ministerului de Interne și Serviciului Român de Informații", a precizat președintele PRM.

SUA doresc o "extindere robustă" a NATO la summit-ul de la Praga

Secretarul de Stat al SUA, Colin Powell, a afirmat că SUA doresc o "extindere robustă" a NATO la summit-ul de la Praga din 2002, a declarat ministrul român de Externe, Mircea Geoană, după întîlnirea miniștrilor de Externe din statele candidate la admiterea în NATO cu șeful diplomației americane. Miniștrii de Externe

din statele candidate la aderarea la NATO care formează grupul Vilnius 10 (V10) s-au întîlnit, vineri, la Bruxelles, înaintea începerii reuniunii Consiliului de Parteneriat Euro-Atlantic cu secretarul de Stat al SUA.

SUA doresc o extindere a NATO în spiritul afirmațiilor din discursul de la Praga al președintelui Bush, care a vorbit

despre o extindere de la Marea Baltică la Marea Neagră. Secretarul de Stat al SUA a precizat că noua relație NATO-Rusia nu reprezintă un handicap pentru extinderea Alianței.

Colin Powell a fost invitat să participe la reuniunea premierilor din statele V10 care va avea loc la București, în luna martie.

Mircea Geoană

Ridicarea vizelor este "un gest de reparație morală și politică"

Decizia Consiliului JAI privind ridicarea regimului vizelor pentru cetățenii români este "un gest de reparație morală și politică", a declarat ministrul român de Externe, Mircea Geoană.

"Este primul rezultat tangibil pentru cetățenii români în privința relației cu Uniunea Europeană", a precizat ministrul de Externe.

Geoană a precizat că decizia JAI este rezultatul unei munci de echipă a autorităților române și a subliniat rolul deosebit al ministrului de Interne în procesul ridicării obligativității vizelor pentru cetățenii români.

Guvernul - supus la încă două motiuni

Două motiuni vor fi dezbătute, în Parlamentul României, în perioada următoare: una simplă și alta de cenzură. Deputatul PNL de Cluj, Anton Ionescu, a declarat, vineri, în cadrul unei conferințe de presă, că luni va fi depusă o motiune simplă, semnată de parlamentarii PNL, PD și PRM relativ la situația din județele Harghita și Covasna, unde autoritatea statului este pusă la îndoială chiar de înalți demnitari ai puterii. Opoziția, prin acest demers, dorește să afle dacă gravitatea afirmațiilor se confirmă: "În fapt, este pentru prima dată în istoria modernă a țării cînd, în timp de pace, prin neputința Guvernului s-a ajuns să fie pusă în discuție condiția de stat unitar și indivizibil al României".

Cea de-a doua motiune, din punct de vedere constituțional, este cea de cenzură, cu consecințe mult mai serioase. Săptămîna viitoare, Guvernul își va asuma răspunderea în fața Parlamentului, iar Opoziția va intenționa să inițieze o motiune de cenzură. Deputatul clujean Anton Ionescu spune că votul la motiunea de cenzură va fi "la limită". Titus CRĂCIUN

CASA DE EDITURĂ
Napoca
S.R.L.
Autonizată prin S.C. nr. 128/1991, judecătoria Cluj-Napoca, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului județului Cluj, sub nr. J/12/308 din 22.03.1991 cod fiscal R 204469

ILIE CĂLIAN (redactor șef);
VALER CHIOREANU (redactor șef adjunct);
CRISTIAN BARA (redactor șef adjunct).
Tel. 19.16.81; fax: 19.28.28;
E-mail: adevcj@mail.dntcj.ro - redacția
E-mail: reclama_adevcj@mail.dntcj.ro - publicitate
Secretar de redacție:
Horea PETRUȘ
Tel/fax:
19.74.18

REDACȚIA: Cluj-Napoca, str. Napoca 16
CULTURĂ: TEL. 19.74.90 - MICHAELA BOCU; SOCIAL-CETĂȚENEȘTI: TEL. 19.74.90 - RADU VIDA; ECONOMIC: TEL. 19.75.07; SPORT: TEL. 19.21.27 - CODIN SAMOILĂ; PUBLICITATE: TEL./FAX: 19.73.04 - RAUL STRAȘ; DIFUZARE MICA PUBLICITATE: TEL. 19.49.81 - STELA PETCU; CONTABILITATE: TEL. 19.73.07 - LIVIA POP; SUBREDACȚIA TURDA: TEL./FAX: 31.43.23; SUBREDACȚIA DEJ: TEL./FAX: 21.60.75

Tiparul executat la Garamond